

NY GIV

I

NÆRMILJØ

OG LOKAL-

SAMFUNN

FORSØK I NÆRMILJØ • RAPPORT OG ANBEFALINGER FRA
STATENS NÆRMILJØUTVALG

NY GIV

I

NÆRMILJØ
OG LOKAL-
SAMFUNN

FORSØK I NÆRMILJØ • RAPPORT OG ANBEFALINGER FRA
STATENS NÆRMILJØUTVALG

TIL REGJERINGEN V/MILJØVERNMINISTEREN

Statens Nærmiljøutvalg legger hermed fram sin rapport "Ny giv i nærmiljø og lokalsamfunn". Utvalget rapporterer her erfaringene fra forsøksvirksomheten i nærmiljø, og gir råd og anbefalinger til kommuner, fylkeskommuner og staten.

Statens Nærmiljøutvalg anbefaler en samlet satsing på nærmiljø- og lokalsamfunnsutvikling for å oppnå forbedringer av oppvekstmiljøet og nye omsorgsløsninger, og for å utvikle bedre fysiske miljøkvaliteter og lokale miljøverntiltak. Utvalgets innstilling er enstemmig i anbefalingene til kommuner og fylkeskommuner og i synet på videre satsingsområder i nærmiljøpolitikken:

- oppvekstmiljø og omsorgsoppgaver
- miljøvern og fysiske kvaliteter.

Anbefalingene til Staten er enstemmig bortsett fra to punkter. Det er enighet om bedre koordinering av de statlige investeringsordninger til fellesanlegg i lokalsamfunnet, samt å utvikle en mer brukerorientert veiledning rettet mot praktiske løsninger i nærmiljø. Et flertall i utvalget ønsker å stimulere frivillig innsats gjennom kommunale nærmiljøfond. Dessuten vil flertallet etablere et fastere samarbeid mellom departementene, kommunene/KS og frivillige organisasjoner gjennom et fellesråd for nærmiljø- og lokalsamfunnsutvikling.

Kommunenes Sentralforbund har deltatt med observatør i utvalget. Dette har vært positivt for utvalgets arbeid.

Oslo, 2. april 1990

Kjell Spigseth

Tor Holtan-Hartwig

Erik Hauglund

Olav Holstad

Trude Lund

Tore Raasok

Johan Raaum

Hans Ånstad

Asle Moltumyr

FORORD

Formålet med denne rapporten fra Statens Nærmiljøutvalg er:

- å beskrive forsøksvirksomheten og andre tiltak i utvalgets regi
- å oppsummere de viktigste erfaringene fra forsøksvirksomheten i nærmiljø i 1982-86
- å gi anbefalinger på grunnlag av disse erfaringene til stat, fylker og kommuner.

Del I er en rapport om bakgrunnen for og erfaringer fra forsøksvirksomheten. Kapittel 1 redegjør for nærmiljøpolitikken, bakgrunnen for forsøksvirksomheten og enkelte andre tiltak i Nærmiljøutvalgets regi. I kap. 2 behandles nærmiljøforsøkene innhold, organisasjonsformer og resultater. På grunnlag av disse og andre erfaringer har utvalget oppsummert en del muligheter og begrensninger for lokalt utviklingsarbeid. I kapittel 3 gis en kort omtale av virksomheten som nå pågår i utvalgets regi.

Del II er utvalgets råd og anbefalinger. I kapittel 4 foreslår utvalget to satsingsområder for nærmiljøpolitikken framover: oppvekst og omsorg, miljøverntiltak og forbedring av fysiske kvaliteter i lokalsamfunnet. I kapittel 5 gir utvalget anbefalinger om utvikling av statlige virkemidler, råd til kommunene, og det fremmes forslag til organisering av det videre samarbeid sentralt om nærmiljø- og lokalsamfunnsutvikling.

Rapporten bygger på de faglige drøftingene i Statens Nærmiljøutvalg, flere års forsøksarbeid i nærmiljø, samarbeid med forskere, kontakt og drøftinger med prosjekter, kommuner og fylkeskommuner som ledd i utviklingsarbeidet.

Innholdet i del I bygger i hovedsak på prosjekt- og evalueringsrapporter og bidrag fra forskere ved NIBR. Asle Moltumyr og Kjell Spigseth (Md) har hatt ansvaret for utarbeiding av rapporten. Helene Dreyer har stått for tålmodig tekstbehandling.

INNHOOLD:

- i TIL REGJERINGEN v/MILJØVERN-MINISTEREN
- ii FORORD
- iii SAMMENDRAG OG ANBEFALINGER

Del I Bakgrunn og erfaringer

KAP. 1 NÆRMILJØPOLITIKKEN OG BAKGRUNN FOR FORSØKSVIRKSOMHETEN

- 1.1 Nærmiljøpolitikken og Statens Nærmiljøutvalgs. 18
- 1.2 Forsøksvirksomhetens. 19
 - 1.2.1 Framveksten av forsøksvirksomheten
 - 1.2.2 Utvalgets arbeid i tilknytning til forsøksvirksomheten
 - 1.2.3 Andre departementers forsøks- og utviklingsarbeid
- 1.3 Andre tiltak i Nærmiljøutvalgets regis. 22
 - 1.3.1 Informasjon og forslag til samordning av statlige låne- og tilskuddsordninger til nærmiljøtiltak
 - 1.3.2 Informasjon, veiledning og kontaktarbeid

KAP. 2 ERFARINGER FRA FORSØKSVIRKSOMHETEN

- 2.1 Forsøksvirksomhetens innhold og omfangs. 25
 - 2.1.1 Innledning. En kort begrepsavklaring
 - 2.1.2 Forsøkenes innhold
 - 2.1.3 Forsøkenes økonomi
- 2.2 Forskningsmetoder, rapportering og evaluerings. 27
- 2.3 Oppgaver og arbeidsform i enkelte av nærmiljøforsøkenes. 27
 - 2.3.1 Fysiske miljøforbedringer
 - 2.3.2 Felleshus
 - 2.3.3 Kulturell opprustning
 - 2.3.4 Utvikling av lokale tjenester
 - 2.3.5 Fellestiltak i nye boområder
 - 2.3.6 Samfunnsarbeid
 - 2.3.7 Lokalt utviklingsarbeid i utkantstrøk
 - 2.3.8 Delegering av oppgaver til lokalutvalg
 - 2.3.9 Lokal planlegging
- 2.4 Muligheter og begrensninger i lokalt utviklingsarbeids. 46
 - 2.4.1 Oppgaver, målgrupper og arbeidsform
 - 2.4.2 Lokal organisering, deltaking og ressurser
 - 2.4.3 Samhandling mellom kommune og lokalsamfunn

KAP. 3 VIRKSOMHET SOM PÅGÅR I SNUs REGI

- 3.1 Forsøk i nærmiljø og lokalsamfunn fase 2s. 53
- 3.2 Formidling av erfaringer fra forsøkene s. 54
 - 3.2.1 Underutvalg for formidling
 - 3.2.2 Hovedområder i formidlingsarbeidet
 - 3.2.3 Arbeidsgruppe møtesteder
- 3.3 Samordning av søknader fra organisasjoner og kommuners. 56

Del II Råd og anbefalinger

KAP. 4 FORSLAG TIL VIDERE SATSING I NÆRMILJØPOLITIKKEN

- 4.1 Innlednings. 58
- 4.2 Oppvekstmiljø og omsorgsoppgavers. 58
 - 4.2.1 Barn og unge
 - 4.2.2 Eldre
 - 4.2.3 Bedre samordning av oppvekst- og omsorgsoppgaver i lokalsamfunnet
- 4.3 Miljøvern og fysiske kvaliteters. 60

KAP. 5 ANBEFALINGER FRA STATENS NÆRMILJØUTVALG

- 5.1 Utvikling av velferdsgoder gjennom satsing på nærmiljø og lokalsamfunns. 63
- 5.2 Kommunenes, fylkenes og statens rolle i en videre satsing i nærmiljøpolitikken s. 63
 - 5.2.1 Om kommunenes rolle og muligheter
 - 5.2.2 Om fylkeskommunenes og regionale statlige etaters rolle og muligheter
 - 5.2.3 Om statens rolle
- 5.3 Utvikling av statens virkemidlers. 66
 - 5.3.1 Regelverk. Fra sektor til helhet
 - 5.3.2 Finansiering. Samordning av lån og tilskudd til investeringer
 - 5.3.3 Forsøks- og utviklingsarbeid rettet mot lokalsamfunnet
 - 5.3.4 Veiledning og formidling. Fra sektor- til brukerorientert veiledning
 - 5.3.5 Samarbeid mellom departementene om nærmiljø- og lokalsamfunnsutvikling
- 5.4 Utvidet samarbeid mellom staten, kommunene og organisasjonene.s. 73
 - 5.4.1 Samarbeidsløsninger mellom offentlige myndigheter og 3. sektor
 - 5.4.2 Fellesråd for nærmiljø- og lokalsamfunnsutvikling (FELU)
 - 5.4.3 Kommunale nærmiljøfond
- 5.5 Ny giv i lokalsamfunnets. 78

VEDLEGGs. 79

OVERSIKT OVER FORKORTELSER BRUKT I RAPPORTEN

1. Departementer

Fad *	= Forbruker- og administrasjonsdepartementet
Fd*	= Finansdepartementet
Jd	= Justisdepartementet
Kad *	= Kommunal- og arbeidsdepartementet
Kd *	= Kultur- og vitenskapsdepartementet
Kud *	= Kirke- og undervisningsdepartementet
Ld	= Landbruksdepartementet
Md	= Miljøverndepartementet
Sd	= Samferdselsdepartementet
Sos	= Sosialdepartementet

Departementer merket * har fra 1. januar 1990 fått ny benevnelse:

Ffd	= Familie- og forbrukerdepartementet
Fin	= Finansdepartementet
Kd	= Kirke- og kulturdepartementet
Kom	= Kommunaldepartementet
Ufd	= Utdannings- og forskningsdepartementet

I rapportens hoveddel I er de gamle departementsnavnene beholdt, mens i hoveddel II er betegnelsene pr. 1. januar 1990 benyttet.

2. Institusjoner

FR	= Forsøksrådet for skoleverket
GSR	= Grunnskolerådet
Hb	= Husbanken
IFIM	= Institutt for industriell miljøforskning
NBI	= Norges byggforskningsinstitutt
NIBR	= Norsk institutt for by- og regionforskning
NTH	= Norges Tekniske Høgskole
SINTEF	= Stiftelsen for industriell og teknologisk forskning
SNU	= Statens Nærmiljøutvalg
SSU	= Samordningsutvalget for skoleutvikling
Vd	= Vegdirektoratet
VIP	= Vesterålen Interkommunale Plankontor

3. Organisasjoner

NBBL	= Norske Boligbyggelags Landsforbund
NV	= Norges Velforbund
NVK	= Velforeningene på Nøstet-Verftet-Klosteret
OBOS	= Oslo Bolig og Sparelag
SIF-huset	= Strømsgodset idrettsforenings hus
USBL	= Ungdommens Selvbyggerlag

4. Andre forkortelser

BOM-programmet	= Bolig- og miljøfornyelse
M87	= Mønsterplan for grunnskolen. 1987
PP-tjenesten	= Pedagogisk-psykologisk tjeneste
PTD	= Privat tjenesteyting i distriktene

VEDLEGG

1. Mandat for Statens Nærmiljøutvalg og medlemmer oppnevnt i 1981 og 1983.
2. Rundskriv T-3/82, Md om tilskudd til forsøk i nærmiljø.
3. Stortingsmeldinger, proposisjoner og offentlige utredninger som har referanser til forsøksvirksomheten i nærmiljø.
4. Prosjekter og prosjektrapporter i Fase 1.
5. Evalueringsrapporter.
6. Rapporter delfinansiert av SNU.
7. Utgivelser i informasjonsserien "Bedre nærmiljøer".
8. Oversikt over konferanser
9. Rundskriv H- 4/83, Kom om fellesarealer i nye boligområder med veiledende vedtekter for andelslag.
10. Aktuell prosjekthinformasjon.

Litteraturliste

III. UTVALGETS MANDAT OG ORGANISERING

Nærmiljøutvalgets formål og oppgaver

Statens nærmiljøutvalg er et rådgivende og koordinerende organ for sentrale statlige myndigheter i deres arbeid med å utvikle bedre nærmiljøer og lokalsamfunn. Utvalgets formål er:

- å samordne og styrke de sentrale myndigheters arbeid med nærmiljø saker, foreslå statlige virkemidler og tiltak, og stimulere lokale myndigheters arbeid med å bedre nærmiljøet
- å foreslå nye metoder for samordning av den offentlige innsats i nærmiljø og lokalsamfunn og samarbeid mellom offentlige organer og lokalbefolkningen
- å foreslå tiltak for å øke befolkningens og lokale organisasjoners deltaking i løsning av lokale oppgaver, i planlegging og i forvaltningen av offentlige og felles anlegg
- å foreslå tiltak for å fremme utviklingen av gode og allsidige nærmiljøer og lokalsamfunn.

Departementet vil særlig framheve følgende oppgaver:

- drøfte prinsipielle spørsmål i forbindelse med en samlet nærmiljøpolitikk
- vurdere endringer og tilpasninger i gjeldende regelverk av særlig betydning for nærmiljøet
- vurdere mer hensiktsmessige finansieringsordninger for felles tiltak, og en bedre koordinering av de ulike statlige låne- og tilskottsordninger til dette
- ta initiativ til og følge opp arbeidet med tverrsektorielle forsknings-, forsøks- og utviklingsprosjekter i nærmiljø og lokalsamfunn; innstille til bruk av statlige tilskottsmidler til lokal forsøksvirksomhet som er foreslått bevilget over Miljøverndepartementets budsjett; tilrettelegge samarbeidet mellom departementer, kommuner, frivillige organisasjoner og organer på fylkesnivå om forsøksvirksomheten; sørge for at resultatene fra forsknings- og forsøksprosjekter kan innarbeides i nærmiljøpolitikken, og at erfaringene gjøres alment kjent
- ta initiativ til samordnet veiledning om planlegging og utvikling av nærmiljø; bidra til å koordinere informasjonsvirksomhet fra ulike offentlige etater om nærmiljøspørsmål.

Nærmiljøutvalget skal i samarbeid med fagdepartementene forestå tverrsektorielt forsøks- og utviklingsarbeid i nærmiljø og lokalsamfunn. Utvalget bør da samarbeide med kommuner, fylker, Forsøksrådet for skoleverket og andre organisasjoner om forsøksvirksomheten.

2. Følgende oppnevnes som medlemmer og varamedlemmer til Statens nærmiljøutvalg, for 2 år med virkning fra 11. september 1981:

Overarkitekt Kjell Spigseth	Miljøverndepartementet, formann
Varamedlem: Avdelingsarkitekt Ragnhild Haug	Miljøverndepartementet
Byråsjef Gerd Vollset	Forbruker- og administrasjonsdepartementet
Varamedlem: Førstekonsulent Erik Hauglund	Forbruker- og administrasjonsdepartementet
Fullmektig Rolf Lasse Lund	Forsøksrådet for skoleverk
Varamedlem: Førstekonsulent Gudrun Heimvik	Kirke- og undervisningsdepartementet
Avdelingssjef Marit Dahl	Grunnskolerådet
Varamedlem: Underdirektør Tor Holtan-Hartwig	Kirke- og undervisningsdepartementet
Førstekonsulent Elsa Bøhmer Heen	Kommunal- og arbeidsdepartementet
Varamedlem: Konsulent Petter Lodden	Kommunal- og arbeidsdepartementet
Byråsjef Tor Saglie	Planleggingssekretariatet
Førstekonsulent Trygve Roll-Hansen	Samferdselsdepartementet
Varamedlem: Førstekonsulent Tore Dag Lien	Samferdselsdepartementet
Førstekonsulent Malin Brattstrøm	Sosialdepartementet
Varamedlem: Konsulent Jan Tvedt	Sosialdepartementet
Overlege Bodolf Hareide	Statens Institutt for Folkehelse
Varamedlem: Byråsjef Tove Monsen	Sosialdepartementet
Avdelingsarkitekt Jon Christophersen	Den Norske Stats Husbank
Varamedlem: Førstekonsulent Britt Wolff	Den Norske Stats Husbank, Avdelingskontoret i Bergen

as 11. september 1981.
Kongelig resolution

Følgende oppnevnes som medlemmer og varamedlemmer til Statens nærmiljøutvalg, for 3 år med virkning fra 21. oktober 1983.

Overarkitekt Kjell Spigseth, formann	Miljøverndepartementet
Varamedlem: Avd.arkitekt Hanne Wilhjelm	Miljøverndepartementet
Byråsjef Gerd Vollset	Forbruker- og administrasjonsdepartementet
Varamedlem: Førstekonsulent Erik Hauglund	Forbruker- og administrasjonsdepartementet
Underdirektør Tor Holtan-Hartwig	Kirke- og undervisningsdepartementet
Varamedlem: Avdelingssjef Marit Dahl	Grunnskolerådet
Byråsjef Johs. Wike	Kultur- og vitenskapsdepartementet
Varamedlem: Byråsjef Gudrun Heimvik	Kultur- og vitenskapsdepartementet
Konsulent Petter Lodden	Kommunal- og arbeidsdepartementet
Varamedlem: Avdelingsarkitekt Jon Christophersen	Den Norske Stats Husbank
Underdirektør Haktor Helland	Finansdepartementet
Varamedlem: Konsulent Tor Petter Bøe	Finansdepartementet
Førstekonsulent Trygve Roll-Hansen	Samferdselsdepartementet
Varamedlem: Konsulent Berit Strand	Vegdirektoratet
Ass. overlege Marit Kromberg	Helsedirektoratet
Varamedlem: Førstekonsulent Siri Hole	Sosialdepartementet

Statensministerens kontor

31.10.83

Stenroth

21. oktober 1983

III Post 61.2 TILSKOTT TIL LOKALE FORSØKS- OG
UTVIKLINGSPROSJEKTER

1. Formål med forsøksbevilgningen

St.meld. nr. 16 for 1979-80 om bedre nærmiljøer trekker opp mål om styrking av nærmiljø og lokalsamfunn.

Arbeidet med å utvikle bedre nærmiljøer og lokalsamfunn må først og fremst foregå lokalt, i et samarbeid mellom lokalbefolkningen, lokale organisasjoner og kommunen. Et sentralt arbeidsfelt vil være å styrke lokalmiljøenes muligheter til å løse flere oppgaver, på egen hånd og sammen med kommunale organer. Dette kan f.eks. være forbedringer av det fysiske miljø og tilrettelegging for felles aktiviteter.

Det er viktig å få til en bedre samordning av den offentlige innsats i det enkelte lokalsamfunn, for å forenkle kontakten mellom befolkningen og det offentlige, og for å oppnå en bedre utnyttelse av felles ressurser. I nærmiljøarbeidet blir det viktig å oppnå et nært samspill med kommunens generalplanarbeid.

Formålet med statlig støtte til lokalt forsøks- og utviklingsarbeid er:

- Å stimulere til nytenking og lokale initiativ i utviklingen av gode nærmiljøer og allsidige lokalsamfunn. Hensikten er å prøve ut ulike former for samarbeid mellom lokalbefolkningen, frivillige organisasjoner og offentlige organer i løsningen av felles oppgaver innen avgrensede geografiske områder i kommunene.
- Å få erfaringer om forutsetninger og eventuelle hindringer for sektorsamarbeid og befolkningens deltaking i planlegging, utvikling og vedlikehold av nærmiljø og lokalsamfunn. Dette vil gi sentrale myndigheter bedre grunnlag for å forenkle og samordne statlige virkemidler av særlig betydning for nærmiljøene, som regelverk og finansieringsordninger. De lokale erfaringene vil også være til hjelp i den sentrale veiledningstjenesten overfor kommunene.

2. Hva kan det søkes tilskott til?

Det er ønskelig at forsøksvirksomheten bygger på lokale initiativ. Gode nærmiljøer vokser fram med utgangspunkt i lokale behov og ressurser, og i samspill mellom lokale organisasjoner og offentlige organer.

Forsøks- og utviklingsarbeidet bør primært ta utgangspunkt i problemer og oppgaver innen et avgrenset geografisk område i kommunen, som f.eks. ei grend, et tettsted, en bydel (lokalsamfunn), eller et mindre nærmiljø, et boligstrøk eller nabolag.

Forsøksbevilgningen er særlig rettet inn mot å finne løsninger på problemer og oppgaver innenfor en slik geografisk enhet, og som ofte går på tvers av tradisjonelle sektor- og forvaltningsgrenser. Det kan f.eks. være ønske om å etablere nærmiljøverksted/fritidslokaler/kafé/grendesenter i tilknytning til skole, barnehage, helseinstitusjon, bibliotekfilial o.l., eller å utvikle arbeidstilbud for unge og eldre. Derfor er det ønskelig at en ser samlet på lokale behov og menneskelige, fysiske og økonomiske ressurser i området.

Det kan gis tilskott til forsøks- og utviklingsprosjekter innen et eller flere av følgende arbeidsfelt:

1. Samarbeid mellom beboerne for å løse felles behov, gjennom felles aktiviteter og tiltak, drift av felles anlegg, naboskapsløsninger m.v.
2. Utvikling av tverrsektorielle samarbeidsformer, fellesbruk av anlegg og samordning av tjenester i lokalsamfunnet, f.eks. ved bruk av skolen som grendesenter.
3. Samarbeid mellom kommunale organer og lokale organisasjoner om løsning av lokale oppgaver og forbedring av fysiske og sosiale forhold i nærmiljøet.
4. Utvikling av lokale forvaltnings- og driftsformer, f.eks. servicesentraler, felles forvaltning av boligområder, fellesanlegg og offentlige anlegg.
5. Utvikling av lokalutvalgsordningen, f.eks. ved overføring av myndighet og ressurser til grende- og bydelsutvalg og forsøk med ulike valgformer.
6. Nye metoder i lokal planlegging med vekt på medvirkning og tverretatlig samarbeid.

Det kan søkes om støtte til utgifter ved etablering og gjennomføring av forsøket. Det vil ikke bli gitt støtte til tiltak som er ordinær drift. Det kan også søkes om midler til forprosjekt. Rapportering og vurdering av resultatene fra forsøket skal inngå som en del av prosjektet, og vil normalt bli finansiert over denne bevilgning.

Normalt vil det ikke bli gitt støtte til fysiske anlegg. I spesielle tilfeller kan det imidlertid søkes støtte til mindre fysiske anlegg, som er en nødvendig del av forsøket, og som ikke kan dekkes av kommunale midler eller andre tilskottsordninger.

3. Prioritering av midlene

Ved fordeling av tilskott vil Statens nærmiljøutvalg prioritere ut fra bl.a. hensynet til:

- (a) Spesielt utsatte områder, som trenger særlig innsats for miljøforbedring, f.eks. gjennom byfornyelse eller andre tiltak som kan forbedre levekårene for alle som bor i området.
- (b) Tiltak som fremmer samarbeid på tvers av aldersgruppene, og tiltak som tar sikte på å integrere utsatte grupper i et større fellesskap.
- (c) Prosjekter som åpner for tverretattlig samarbeid og sikrer god deltaking fra lokalbefolkningen i planlegging, styring og gjennomføring.
- (d) Geografisk og temamessig spredning av forsøkene.

4. Hvem kan søke?

Søknad om tilskott til lokalt forsøks- og utviklingsarbeid kan fremmes av:

- a) Kommunen ved formannskap/kommunestyre, ved et sektorstyre som bygningsråd, kulturstyre, skolestyre, sosialstyre e.l. eller ved et lokalutvalg som grendeutvalg, bydelsutvalg e.l.
- b) Lokale organisasjoner som velforening, borettslag, interesseorganisasjoner, foreldregrupper m.v.
- c) Lokale fagmiljøer som skoler, forskningsinstitusjoner e.l. i samarbeid med kommunen eller lokale organisasjoner.

Søknader fra lokale organisasjoner og fagmiljøer som forutsetter økonomisk støtte fra kommunen, må ha anbefaling fra formannskap/kommunestyre eller et sektorstyre i kommunen. For søknader som ikke forutsetter økonomisk bistand fra kommunen er det tilstrekkelig med anbefaling fra kommunens administrasjon.

Søknad sendes til:

Statens nærmiljøutvalg, Miljøverndepartementet, postboks 8013 Dep., Oslo l. Nærmiljøutvalget skal gi innstilling om bruken av tilskottsmidlene overfor Miljøverndepartementet.

Søknadsfrister i 1982 er 15. juni og 1. oktober. Til fristen 1. oktober kan det også søkes om tilskott til prosjekter i 1983.

5. Gjennomføring

For å kunne gjennomføre et forsøksprosjekt vil det kunne være behov for både kommunal støtte og hjelp og lokal egeninnsats i tillegg til statlig støtte. Det er mulig å søke særskilt støtte over andre statlige til-

skottsordninger til konkrete tiltak som kan inngå i forsøket, f.eks. bomiljøtiltak, særlige tiltak for funksjonshemmede eller tiltak for barn og unge. På denne måten kan flere hensyn og flere interessegrupper trekkes inn i forsøket. Vi viser til publikasjonen T-509 "Stats-tilskott til nærmiljøtiltak for 1982" som er nevnt ovenfor.

Størrelsen på den statlige tilskottsandelen til forsøket vil bli vurdert for hver enkelt søknad, og vil bl.a. avhenge av forsøkets art og hvilke utgiftstyper det dreier seg om. Normalt vil det ikke være aktuelt at staten bidrar med mer enn opp til 50% av selve forsøks-utgiftene. I spesielle tilfeller kan en avvike fra dette.

Forsøkene kan ha ulik varighet. Statlig støtte til et bestemt forsøk vil maksimalt kunne påregnes for tre år. Tilskott over denne bevilgning blir innvilget for 1 år ad gangen. Under forutsetning av at forsøket skjer som planlagt og at Stortinget bevilger nødvendige midler, vil det statlige tilskottet kunne påregnes i hele den godtatte forsøksperioden.

For forsøk som går over mer enn 1 år er det en fordel om den statlige støtteandelen kan trappes gradvis ned.

Et sentralt ledd i forsøket er løpende rapportering fra arbeidet og vurdering av resultatene. Det er en forutsetning for støtte at dette inngår som del av forsøket eller utføres i tilknytning til forsøket.

6. Søknadens innhold

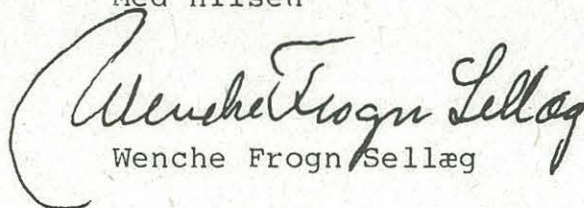
Søknaden bør inneholde opplysninger om:

- forsøkets tittel
- kommunens navn, etat, kontaktperson(er) m.v.
- organisasjonens navn, kontaktperson m.v.
- behandling av prosjektet i kommunale organer og/eller organisasjonens styringsorgan
- prosjektets formål, området, befolkning, problemstillinger
- arbeidsform, hva skal gjøres, hvordan kan lokalbefolkningen/ulike aldersgrupper delta, hvilke etater vil delta
- ansvarsforhold i forbindelse med gjennomføring av prosjektet
- tidsplan og bemanning
- opplegg for rapportering og resultatvurdering

- budsjett, totalbudsjett og årlige delbudsjetter, utgiftsdekning fra kommunen, lokale organisasjoner, andre statlige tilskott m.v.
- opplegg for å finansiere egenandel
- omsøkt beløp, opplysning om ønsket utbetalingsform.

Miljøverndepartementet vil be kommunene, fylkeskommunene og fylkesmennene gjøre tilskottsordningene kjent for aktuelle organisasjoner og institusjoner. Flere eksemplarer av rundskrivet og eget søknadsskjema kan bestilles fra departementet.

Med hilsen

Wenche Frogn Sellæg

Hans Chr. Bugge

**STORTINGSMELDINGER, PROPOSISJONER OG OFFENTLIGE
UTREDNINGER SOM HAR REFERANSER TIL FORSØKSVIRK-
SOMHETEN I NÆRMILJØ**

- St.meld. nr. 62 (1982-83) Om grunnskolen, Kud og
- St.meld. nr. 79 (1983-84) Om det pedagogiske utviklingsarbeidet, Kud
- St.prp. nr. 1 (1983-84) Miljøverndepartementet "Handlingsprogram for Statens arbeid med nærmiljøspørsmål" (Nøstet-Verftet-Klosteret, Budal, Vassbotna, Surnadal, Krokane)
- Ot.prp. nr. 56 (1984-85) Plan- og bygningslov. Md
- St.meld. nr. 67 (1984-85) Regional planlegging og distriktspolitikk. Kad og Md (NVK, Søndre Holmlia, Rjukan)
- St.meld. nr. 83 (1984-85) Langtidsprogrammet 1986-89, kap. 15.8. (Styrking av nærmiljøene) Fd.
- St.meld. nr. 40 (1986-87) Om friluftslivet. Md
- St.meld. nr. 9 (1982-83) Om ungdomspolitikk, Kd
- St.meld. nr. 19 (1983-84) Tilleggsmelding, Kd
- St.meld. nr. 41 (1987-88) Helsepolitikk mot år 2000. Nasjonal helseplan.
- St.meld. nr. 4 (1987-88) Perspektiver og reformer i den økonomiske politikken, kap. 6.3, (Samarbeid mellom offentlige og private instanser) Fd.
- St.meld. nr. 29 (1988-89) Politikk for regional utvikling. Kad og Md
- St.meld. nr. 34 (1988-89) Boligpolitikk for 90-årene, Kad
- St.meld. nr. 43 (1988-89) Mer kunnskap til flere, kap. 2.4 (Aktivitetstilbud utenom skoletid) Kud.

Erfaringer fra forsøksarbeidet er også trukket fram i offentlige dokumenter og utredninger:

- Miljønytt 1/85. Tema nærmiljø, Md
- NOU 1988:17 Frivillige organisasjoner
- NOU 1988:30 Samvirke på nye områder

PROSJEKTER OG PROSJEKTRAPPORTER I FASE 1

ØSTFOLD

Prosjekt: "Lokal informasjon til blinde og svaksynte"
 Sted : Trøgstad kommune Tid: 1982-83
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Samfunnsarbeid i nabolagshus"
 Sted : Våk i Våler kommune Tid: 1983-91
 Rapport : NIBR-notat 1985:104 "Oppstartingsfasen" U.Dahl
 NIBR-notat 1986:109 "Erfaringer underveis" U.Dahl
 NIBR-notat 1986:128 "Trådene samles" U.Dahl
 NIBR 1986 I.Gausdal
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien A-14 1985 SNU

AKERSHUS

Prosjekt: "Forsøk med fritidstilbud"
 Sted : Heer krets, Frogn kommune Tid: 1982-83
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Arbeidsgruppe for fritid og nærmiljø"
 Sted : Sogsti krets, Frogn kommune Tid: 1982
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Fjellstrandprosjektet"
 Sted : Fjellstrand Folkets Hus, Nesodden kommune Tid: 1983
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien A-17 1987 SNU
 "Nytt forsamlingshus Fjellstrand" Interimstyret
 Sluttrapport fra Fjellstrandprosjektet 1987 A.Frydenborg

Prosjekt: "Kontakt unge-eldre, temauke i grunnskolen"
 Sted : Vestsåsen skole, Gjerderud kommune Tid: 1982
 Rapport : "Bestemor, bestefar, FORTELL!"
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

OSLO

Prosjekt: "Veksthus i Gamlebyen"
 Sted : Gamlebyen skole, Oslo Tid: 1982
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Kulturdugnad '83 på Grunerløkka"
 Sted : Grunerløkka, Oslo Tid: 1983
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Beboerstyrt planlegging av gatetun"
 Sted : Hallingsgate, Oslo Tid: 1982-84
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Nærmiljøprosjekt på sosialkontor"
 Sted : Holmlia helse- og sosialkontor, Oslo Tid: 1983-85
 Rapport : NIBR-notat 1985:103 Delrapport 1984 A.Grønningsæther
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Planlegging for samordnet drift og forvaltning"
 Sted : Søndre Holmlia, Oslo Tid: 1982-86
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 Flere notater, se kap. 2.3.5

Prosjekt: "Fotball i nærmiljøet" (NFF) og "Bølerprosjektet"
 Sted : Bøler, Oslo Tid: 1983-85
 Rapport : "Fotball-nærmiljøpolitikk i praksis" 1985 Tveit/Vaglum
 NIBR-notat 1985:135 "Bølerprosjektet" Øistensen/Warholm
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Stovner og Groruddalen lokal-TV"
 Sted : Stovner og Groruddalen, Oslo Tid: 1982-84
 Rapport : "Rapport fra forsøksvirksomheten med
 lokal-TV i Groruddalen" 1983 B.Riiser
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Fossumprosjektet" - miljøforbedring i borettslag
 Sted : Stovner, Oslo Tid: 1982-83
 Rapport : "Lokal forvaltning på Fossum", NIBR 1984 Omang/Malmgren
 "Lokal forvaltning Fossumsletta Borettslag",
 Innlegg på Nordisk seminar, Gøteborg 1985 Høisveen/Omang
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Bydelshus"
 Sted : Grønland/Nedre Tøyen, Oslo Tid: 1978-82
 Rapport : NIBR-notat 1985:155 Sluttrapport I.Larsen
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Nærmiljøaktivisten i byfornyelsen -
 en moderne Don Quijote?", Univ. i Oslo 1986 I.Larsen

Prosjekt: "Samfunnsarbeid i en sentrumsnær bydel"
 Sted : Meyerløkka, Oslo Tid: 1982-84
 Rapport : NIBR-notat 1983:127 "Hva er samf.arb., teori og praksis",
 Blinge/Kjelman
 NIBR-notat 1984:130 "Forberedelse og oppstartning",
 Brockett/Voldstad
 NIBR-notat 1984:101 "Kartlegging lokalsamfunnsprofil",
 E.Voldstad
 NIBR-notat 1984:104 "Organisasjon og rapportering",
 S.Brockett
 NIBR-notat 1984:110 "Et hybelhus i Oslo blir hotell",
 P.Thyness

NIBR-notat 1985:113 "Oppsøkende arb.i et samf. prosjekt", E.Voldstad
 NIBR-notat 1985:109 "En avis blir til" E.Voldstad
 NIBR-notat 1985:137 "Evaluering av grupper i samfunnsarb.
 - en felles referanseramme" P.Thyness
 NIBR-notat 1985:156 "Delrapport om hybelhus" S.Brockett
 NIBR-notat 1985:136 "Sluttrapport" A.Blinge
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

OPPLAND

Prosjekt: "Kretsstyreporsjekt - forsøk med lokal organisering"
 Sted : Ringebu kommune Tid: 1982-85
 Rapport : "Direktevalg til lokalutvalg",
 Evalueringsrapport 1, ODH 1983 J.H.Lesjø
 "Meningsfylte oppgaver søkes!",
 Evalueringsrapport 2, ODH 1984 J.H.Lesjø
 "Lokaldemokrati på prøve" Sluttrapport, ODH 1987 J.H.Lesjø
 SNU-rapport 4 "Lokalutvalg, noe for små
 og mellomstore kommuner?" 1987 J.H.Lesjø
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien F-04 1988 SNU
 Prosjekt: "Etneidal- forsøket" - inngår i Md's forsøk med
 lokal planlegging som del av kommuneplanarbeidet
 Sted : Etneidal kommune Tid: 1985-87
 Rapport : "Etneidal- forsøket"
 - Dokumentoversikt og dokumentkopier, 1986 T.Skjeggedal
 - Prosjektbeskrivelse/vurdering, 1986 T.Skjeggedal
 SNU-rapport 3 "Lokal planlegging" Ellefsen/Skjeggedal
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien F-03 1987 SNU

BUSKERUD

Prosjekt: "Grytnes ungdomskole"
 Sted : Sætre, Hurum kommune Tid: 1981-84
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Oppsummering av prosjektgruppas arbeid" 1984

VESTFOLD

Prosjekt: "Småbåtprosjekt" - forebyggende ungdomsarbeid
 Sted : Tønsberg kommune Tid: 1982-85
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Miljøarbeid i Kollen borettslag"
 Sted : Sandefjord kommune Tid: 1985
 Rapport : NIBR-notat 1985:152 "Miljøarbeid i Kollen
 borettslag - Sandefjord" Red. R.Haug
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

TELEMARK

Prosjekt: "Arbeids-og kurssentral i Vaktmesterboligen"
 Sted : Notodden kommune Tid: 1984-87
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Foreldredrevet fritidsklubb"
 Sted : Sundby, Bamle kommune Tid: 1982-85
 Rapport : "Foreldredreven fritidsklubb for barn under 13 år. Et alternativ til kommunale junior-klubber?" Rapport-notat fra Bamle kommune 1985
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Samfunnsarbeid i Omborgsnes borettslag"
 Sted : Bamle kommune Tid: 1983-86
 Rapport : NIBR-notat 1986:134 "Miljøarbeid på Omborgsnes - Bamle" Sviggum/Heggem
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Bruk, drift og vedlikehold av grønne fellesområder"
 Sted : Skien kommune Tid: 1984
 Rapport : NIBR-notat 1986:108 "Bruk, drift og vedlikehold av grønne fellesområder". Rapport del 1 Strande/Brantsegg

Prosjekt: "Forbedring av eldre bydeler på beboernes premisser"
 Sted : Rjukan, Tinn kommune Tid: 1982-85
 Rapport : NIBR-notat 1983:118 "Forbedring av eldre bydeler på beboernes premisser" A.Haugum m.fl.
 NIBR-notat 1987:118 Sluttrapp. Haugum/Hellem/Horgen/Lien
 SNU-rapport 3 "Lokal planlegging" -87 Ellefsen/Skjeggedal
 Arbeidsbok nr.1: Tveito, Flekkebyen, m.fl.
 "Hindringer - hvor møter du dem?"
 Arbeidsbok nr.2: Trafikk, fellestiltak, boligen, "de nære ting", funksjonshemmede.
 Rjukan-prosjektet. Rapport fra seminar på Gaustadblikk 26.-27.11.84. NIBR internt notat, prosjekt 241.402
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelse" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien E-07 1986 SNU

Prosjekt: "Istandsetting i Gruveparken"
 Sted : Åmdals Verk, Tokke kommune Tid: 1983-86
 Rapport : NIBR-notat 1987:119 "Rehabilitering av Gruveparken. Åmdals Verk Vel, Tokke kommune" Fles/Neverdalen
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

AUST-AGDER

Prosjekt: "Skole og grendehus"
 Sted : Vestre Sandøya, Tvedestrand kommune Tid: 1983-84
 Rapport : NIBR-notat 1984:157 "Grendehusprosjektet på Vestre Sandøya i Aust-Agder", Schøning/Mo Schøning/Nielsen
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien A-12 1985 SNU

VEST-AGDER

Prosjekt: "Sambrukshus i Songdal"
 Sted : Songdalen kommune Tid: 1982-85
 Rapport : NIBR-notat 1986:122 "Sambrukshus i Songdal" A.Hornang
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien A-13 1985 SNU

ROGALAND

Prosjekt: "Hå gamle prestegard"
 Sted : Hå kommune Tid: 1983-85
 Rapport : NIBR-notat 1983:126 "Om nærmiljøarbeid i kommunen" S.Skorstad
 "Rapport om prøvedrifta ved Hå gamle prestegard", Hå kulturkontor 1985 S.Skorstad

HORDALAND

Prosjekt: "Reguleringsplan og forbedringstiltak"
 Sted : Nøstet/Verftet/Klosteret, Bergen kommune Tid: 1982-86
 Rapport : Prosjektrapport 1, Reguleringsplanprosjektet NVK 1982
 Prosjektrapport 2, Reguleringsplanprosjektet NVK 1983
 "Regulering av gammel bydel på nye premisser" NVK 1984
 Rapport reguleringsprosjekt NVK 1984
 "Prosjektbeskrivelse Nordnes Bydelshus" NVK 1985
 "Reguleringsprosjektet i et ressurs- og rammeperspektiv", Rapport 1 NVK 1986
 "Noen erfaringer og refleksjoner fra prosjektlederene", Rapport 2 NVK 1986
 "Skisseprosjekt - Havnegt. til Ytre Verftet" NVK 1985
 Disposisjonsplan for Nordneshalvøya, del 1 og 2, Bergen kommune 1985
 SNU-rapport 3 "Lokal planlegging" -87 Ellefsen/Skjeggedal
 "Fra interesseorganisasjon til lokalforv." 1986 J.Hauge
 "All- Meningen" bydelsavis, 1983 -
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien E-05 1985 SNU

Prosjekt: "Teaterprosjekt ved Bømlotunet"
 Sted : Bømlø kommune Tid: 1982-84
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 Prosjektrapport R.Randal

Prosjekt: "Egenaktivitet i Masfjord"
 Sted : Masfjord kommune Tid: 1982
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

SOGN OG FJORDANE

- Prosjekt: "Bedring av nærmiljøet i Stongfjonden"
 Sted : Askvoll kommune Tid: 1982-85
 Rapport : NIBR-notat 1986:124 "Lokalt utviklingsarbeid.
 Med velforeninga som drivkraft" M. Berge
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
- Prosjekt: "Krokaneprosjektet. Lokalsamfunnsutvikling"
 Sted : Flora kommune Tid: 1982-86
 Rapport : "Krokaneprosjektet - årsrapport 1982/83, 1984, 1985" NIBR
 Omang/Holck
 "Integrert skole og grendeutvikling" 1985 G.Holck
 "Nærtjenestene på Krokane. Kostnad effekt" 1989 Flora kom
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

MØRE OG ROMSDAL

- Prosjekt: "Forsøk med desentralisert bibliotekstjeneste"
 Sted : Lerstad og Stokke, Ålesund kommune Tid: 1983-85
 Rapport : "Forsøk med desentralisert bibliotekstjeneste.
 Rapport etter tre forsøksår",
 Ålesund bibliotek 1986 Sæteren/Langeland
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
- Prosjekt: "Forsøk med krinsstyrer"
 Sted : Vanylven kommune Tid: 1984-86
 Rapport : NIBR-notat 1987:123 "Samhandling og styring
 i lokalmiljøet" Red. A.Engen
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Lokalutvalg noe for små og mellomstore kommuner?" 1988
 J.H.Lesjø
 "Bedre nærmiljøer"- serien F-04 1988 SNU
- Prosjekt: "Bygdeverkstader" - kulturverksteder
 Sted : Surnadal kommune Tid: 1983-85
 Rapport : NIBR-notat 1985:144 "Bygdaverkstadene i
 Surnadal" O.Brøske
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

SØR-TRØNDELAG

- Prosjekt: "Lekesenter Rosten/Tonstad"
 Sted : Trondheim kommune Tid: 1983-84
 Rapport : NIBR-notat 1984:129 "Lekesenter. Et åpent tilbud
 for vietnamesiske og norske barn i nærmiljøet" U.Fribu
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
- Prosjekt: "Samfunnsarbeid Søbstadmyra"
 Sted : Trondheim kommune Tid: 1983-86
 Rapport : "Fra søppelmyra til "Myra e topp"
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelse" T.Skjeldam
 SNU- rapport

Prosjekt: "Lilleby skole - nærmiljøprosjekt Lademoen"
 Sted : Trondheim kommune Tid: 1983-84
 Rapport : NIBR-notat 1986:130 "Skolen som bydelshus" S.Rasmussen
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Mini-kulturverksted Møllenberg"
 Sted : Trondheim kommune Tid: 1983
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 Prosjektrapport M.Coldevin

Prosjekt: "Bakke bydelshus"
 Sted : Trondheim kommune Tid: 1983-86
 Rapport : NIBR-notat 1987:108 "Bakke bydelshus.
 Rapport fra en forsøksperiode 1983-86" Dæhlie/Myrstad
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bakke bydelshus - 5 års forsøk med nettverksarbeid",
 Sosialhøgskolen i Trondheim 1989 S.Utseth

Prosjekt: "Hitra-prosjektet"-integrert tilbud til psykisk funk.hem.
 Sted : Hitra kommune Tid: 1984
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 Prosjekt: "Forsøk med flerbrukshus i Vassbotna"
 Sted : Midtre Gauldal kommune Tid: 1982-85
 Rapport : "Flerbrukshus - forprosjektrapport" STF 62 A 83004 SINTEF
 "Flerbrukshus - erfaringer fra Vassbotna og Budal"
 STF 62 A 85026 SINTEF
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

NORD-TRØNDELAG

Prosjekt: "Fossbrenna - forprosjekt"
 Sted : Namsos kommune Tid: 1983-84
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Høylandsprosjektet"- som del av fylkesplanarbeidet
 Sted : Høylandet kommune Tid: 1980-83
 Rapport : 4 rapporter fra hhv.: Hoveddelen, tiltaksdelen,
 sosialdelen, og fra "planlegging for spredt bebyggelse",
 Nord-Trøndelag fylkeskommune
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Forsøk med flerbrukshus i Budal"
 Sted : Midtre Gauldal kommune Tid: 1982-85
 Rapport : "Flerbrukshus - forprosjektrapport" STF 62 A 84005 SINTEF
 "Flerbrukshus - erfaringer fra Vassbotna og Budal"
 STF 62 A 85026 SINTEF
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

NORDLAND

Prosjekt: "Hindringer for funksjonshemmede, hvor møter du dem?"
 Sted : Narvik kommune Tid: 1982-86
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien E-02 1983 SNU

Prosjekt: "Kulturverksted i Sjøgata i Mosjøen"
 Sted : Vefsn kommune Tid: 1983-86
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien A-07 1984 SNU

Prosjekt: "Lokal organisering" - grendeutvalg
 Sted : Hamarøy kommune Tid: 1983-87
 Rapport : SNU-rapport 4 "Noe for små og mellomstore kommuner?" -87,
 J.H.Lesjø
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport
 "Bedre nærmiljøer"- serien F-04 1988 SNU

Prosjekt: "Melbu nærmiljøprosjekt"
 Sted : Hadsel kommune Tid: 1983-87
 Rapport : NIBR-notat 1984:155 "Status rapport" R.Nybakk
 NIBR 1985 "Et foreløpig notat om pros- R.Nybakk
 jektet og lokalbefolkningens oppfatning av det"
 NIBR 1988:115 "Christian Fredriksen er død, A.Helset
 Melbu lever"
 VIP 1986 "Melbuplanen"
 SNU-rapport 3 "Lokal planlegging" -87 Ellefsen/Skjeggedal
 "Melbu-posten", 1983 -
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Elveleiet blir til park - Bleik Vel"
 Sted : Andøy kommune Tid: 1984-85
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Skogsøya prosjektet" - grenderåd og grendeplan
 Sted : Øksnes kommune Tid: 1983-85
 Rapport : Øksnes kommuneplan revisjon 1984. Arbeids-
 rapport: "Grendeplan for Skogsøya", VIP
 SNU-rapport 5 "Lokalt utviklingsarbeid i
 utkantstrøk" -87 Arntsen/Borgos

TROMS

Prosjekt: "Selvbygging, Tett-Lav "
 Sted : Slettaelva i Tromsø kommune Tid: 1983
 Rapport : "Tett-lav-Slettaelva i Tromsø"
 - Rapport del 1, SINTEF 1985, A 85012 H.Høyem
 - Rapport del 2, SINTEF 1987, STF 62 A87010 H.Høyem
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Opplærings- og aktivitetsprosjekt for vanskeligstilte grupper"
 Sted : Skånland kommune Tid: (1979-82)
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Arbeids- og aktivitetsprosjekt for vanskeligstilte grupper"
 Sted : Tranøy kommune Tid: 1982-84
 Rapport : NIBR-notat 1983:125 "Delrapport " K.Løvhaug
 NIBR-notat 1985:138 "Sluttrapport" V.Velgaard
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Nærmiljøverksted"
 Sted : Ibestad kommune Tid: 1983
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Aktivitetshus og aktivitetsområde på Sørsia"
 Sted : Salangen kommune Tid: 1982-85
 Rapport : "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

FINNMARK

Prosjekt: "Klimatilpasset boligplanlegging"
 Sted : Fuglenesdalen, Hammerfest kommune Tid: (1979-87)
 Rapport : Den Norske Stats Husbank, avd. Hammerfest
 "Forsøk i nærmiljø - prosjektbeskrivelser" SNU- rapport

Prosjekt: "Forsøk med nærmiljøtiltak i Bakkeljok"
 Sted : Bakkeljok, Bæverrud, Svineng og Vajamokkenjarg
 i Karasjok kommune Tid: 1984-86
 Rapport : "Nærmiljøundersøkelsen - Bakkeljokprosjektet.
 Forsøk med nærmiljøtiltak med utgangspunkt i
 samarbeid mellom kommunale etater og bygdefolk"
 Karasjok kulturkontor Y.Johansen

**EVALUERINGSRAPPORTER OG PROSJEKTKATALOG
UTGITT AV STATENS NÆRMILJØUTVALG. FORSØK I
NÆRMILJØ OG LOKALSAMFUNN FASE 1, 1982-1986.**

- Katalog **Forsøk i nærmiljø**
Prosjektbeskrivelser. SNU 1987.
- Rapport 1. **Oppgaver for lokale fellesskap**
Anne Sæterdal (Også som NIBR-
notat 1989:106).
- Rapport 2. **Erfaringer fra forsøk med**
felleshus
Susanne Søholt (Også som NBI-
rapport 1988:37).
- Rapport 3. **Lokal planlegging**
Karl Otto Ellefsen og Terje
Skjeggedal (Også som notat fra
Institutt for by- og reg., NTH
1987:1).
- Rapport 4. **Lokalutvalg - noe for små og**
mellomstore kommuner
Jon Helge Lesjø (Også som ØF-
rapport 34:87).
- Rapport 5. **Lokalt utviklingsarbeid i**
utkantstrøk
Dag Arntsen og Johan Borgos
(Også som rapport fra Vesterålen
interkomm. plankontor (VIP) 1987).
- Rapport 6. **Velforeningers innsats for**
bedre nærmiljøer
Anne Helset (Også som NIBR-notat
1988:123).
- Rapport 7. **Usynlig arbeid og skjulte**
ressurser
Ressurser for og i lokalt utviklings-
arbeid, Asle Farner (Også som NIBR-
rapport 1988:15).
- Rapport 8. **Det nytter!**
En diskusjon av samfunnsarbeid
som metode i lokalt utviklings-
arbeid, Anne Sæterdal (Også
som NIBR-notat 1987:105).

RAPPORTER DELFINANSIERT AV SNU:

- "Frivillige organisasjoner i Eidsberg" Anders Eriksen og Lawrence Rose, NIBR-rapport 1988:8
- "Når det offentlige ikke gjør jobben alene" Studier av nærmiljøarbeid i lokalsamfunn i 5 kommuner Dag Vestrheim og Jarleiv Hauge, NIBR-rapport 1988:7.
- Registrering av velforeninger, grendeutvalg mv. Notat fra Norges Velforbund, Kirsti Ringard, mars 1988.
- "Kommuneprosjektet" i regi av Norges Velforbund. Utvikling av samarbeidet mellom kommune og velforeninger. Notat Norges Velforbund, Ragnar Torgersen, juni 1989, rapport under arbeid.
- "Sjetne grendeutvalg, Trondheim og Tverlandet grendeutvalg, Bodø. To modeller for samordning av nærmiljøarbeid innenfor en bydel". Rapport Norges Velforbund, Reidun Bakkejord august 1987.

UTGIVELSER I INFORMASJONSSERIEN BEDRE NÆRMILJØER.

INFORMASJONSBLADER

Tema: A-Fysiske omgivelser

A-01	Trafikksanering i Vålebru	Vd 1982
A-02	Blystadlia skole	Md 1983
A-03	Ospelia barnehage og grendehus	Md 1983
A-04	Sykkelveg i Kristiansand	Vd 1983
A-05	Boligsoneparkering	Vd 1983
A-06	Øyahuset i Stavanger	Md 1984
A-07	Kulturverkstedet i Sjøgata, Mosjøen	Md 1984
A-09	Gågater i Odda sentrum	Vd 1983
A-11	Lavere fart på boligveger	Vd 1986
A-12	Skole og grendehus, Sandøya	Md 1985
A-13	Sambrukshus, Sogndalen i Vest-Agder	Md 1985
A-14	Nabolagshus i Våk, Våler i Østfold	Md 1985
A-15	Kampen bydelshus, Oslo	Md 1985
A-16	Voie grendehus, Kristiansand	Md 1987
A-17	Fjellstrand Folkets Hus, Nesodden	Md 1987
A-18	Furustua grendehus, Furufalten, Lyngen	Md 1987
A-19	Erfaringer med trafikksanering og sammenhengende gang- og sykkelveg	Vd 1989
A-20	Sykling i Norge	Vd 1989

Tema: D-Aktiviteter og tjenester

D-01	Aktivitetsleilighet i Porsgrunn	Md 1982
D-02	Byggelekeplass i Haugesund	Md 1983

Tema: E-Lokal planlegging

E-01	Etterplanlegging Etterstad	Md 1983
E-02	Funksjonshemmede kartlegger hindringer, Narvik	Md 1983
E-05	Nøstet-Verftet-Klosteret, Bergen	Md 1985
E-07	Rjukan. Forbedring av eldre bydeler	Md 1986

Tema: F-Forsøk i nærmiljø. Sammendrag av evalueringsrapporter

F-01	Fra enkeltoppaver til lokalt utviklingsarbeid	Md 1988
F-02	Ressurser og rammer for lokalt utviklingsarbeid	Md 1988
F-03	Kommuneplanlegging i Etnedal	Md 1987
F-04	Lokalutvalg	Md 1988
F-05	Lokalt utviklingsarbeid i utkantstrøk	Md 1987
F-06	Velforeninger	Md 1988
F-07	Felleshus	Md 1988

BROSJYRER

- Statstilskott og lån til tiltak og forsøk
i nærmiljø, P-627, Fad, Kud, Kad, Kd, Ld,
Md, Sd, Sos årlig
- "Jo mere vi er sammen ... " Brosjyre til
videogram om grendehus og bydelshus Md 1988
- "Hjemme bra, men ute best" Brosjyren til
videogram om uteområder i tettbe-
byggelse Md 1990

INFORMASJONSHEFTER

Nr. 1	Nærmiljøkatalogen T-527	Md 1984
Nr. 2	Gjør noe med skolegården! P-616	Fad 1982
Nr. 3	Trafikksanering (Vds håndbok 101)	Vd 1983
Nr. 4	Bomiljø i by, Oslo kommune	Fad/Md 1984
Nr. 5	Hvordan selvgjort blir velgjort	Fad/Md 1984
Nr. 6	Gjør trafikkmiljøet sikrere	TØI 1985
Nr. 7	Gode boligområder, HB-3020	HB 1986
Nr. 8	Bydelshus. Eksempelsamling, T-672	Md 1986
Nr. 9	Seminar om bydelshus. Rapport T-673	Md 1988
Nr. 10	Natur i nærmiljø	Stavanger
Nr. 11	Livet i bydelen. Om organisering og drift av bydelshus	kommune
Nr. 12	Mot en ny kommunekultur?	Md 1989
	Rapport fra Storbykonferanse -87	Md 1989
Nr. 13	Nærmiljø som kommunal ressurs. Rapport fra landskonferanse -88	Md 1989
Nr. 14	Erfaringer med trafikksaneringer sammenhengende gang-sykkelveger	Sd, Md, Kad, Vd 1989
Nr. 15	Nærmiljøhåndboka	NV/SNU 1989
Nr. 16	Nybrottsboka	Samnemnda 1989

VIDEOGRAM

Nr. 1	"Jo mere vi er sammen ..."
Om grendehus og bydelshus, 30 min.	SNU
Nr. 2	"Barnehagen ved slakteplassen"
Fra Sør-samisk barnehage, 10 min.	Fad
Nr. 3	"Spleiselag"
Lekemiljøprosjekter 6 steder i Norge, 50 min.	Fad
Nr. 4	"Krokane grendalag", 30 min.	Fad
Nr. 5	"Bomberommet".
Om barn som vokser i blokk, 35 min.	Fad

Nr. 6	"Hvem eier morgendagen".
Om barnehagens betydning for
oppvekstmiljøet	Fad
Nr. 7	"Natur - barn - natur". Om oppvekst
miljø og klima	Fad
Nr. 8	"Fra løkkebarn til nøkkelbarn"	Fad
Nr. 9	"Barneskogen" Om bruk av natur og
lek og læring, 15 min.	Fad/Kud
Nr. 10	"Gjør trafikkmiljøet sikrere!",
10 min. Om samarbeid rundt 10
viktige tiltak for å gjøre trafikk-
miljøet sikrere.	TØI/Gjen-
sidige
Nr. 11	"Hjemme bra, men ute best", 30 min.
Om utemiljø i tettbebyggelse.	Md

OVERSIKT OVER KONFERANSER

Større konferanser arrangert av eller med Statens Nærmiljøutvalg

BYDELSHUSKONFERANSEN

Se vedl 8.1

Sted: Kampen bydelshus
Oslo 28.02.-01.03.85
Tema: "Bydelshus"
Arrang.: Statens Nærmiljøutvalg

NÆRMILJØKONFERANSEN 1987

Se vedl 8.2

Sted: Holmlia, Oslo 18.-19.08.87
Tema: "Mot en ny kommunekultur?"
Arrang.: Miljøverndepartementet og
Statens Nærmiljøutvalg i samråd
med Oslo, Bergen, Stavanger og
Trondheim

NORDLANDSKONFERANSEN 1987

Se vedl 8.3

Sted: Bodø, 18.-19.11.87
Tema: "Lokalt utviklingsarbeid i
Nordland"
Arrang.: Nærmiljøgruppa i Nordland
fylkeskommune og
Statens Nærmiljøutvalg

NÆRMILJØKONFERANSEN

Se vedl 8.4

Sted: Drammen, 13.-14.10.88
Tema: "Nærmiljø som kommunal ressurs"
- en landskonferanse om nær-
miljøarbeid
Arrang.: Kommunenes Sentralforbund og
Statens Nærmiljøutvalg

NORDLANDSKONFERANSEN 1990

Se vedl 8.5

Sted: Bodø, 06.-07.02.90
Tema: "Lokalsamfunn som motor i
distriktspolitikken"
Arrang.: Nordland fylkeskommune,
Kommunaldepartementet
Miljøverndepartementet og
Statens Nærmiljøutvalg

Bydelshus

SEMINAR ARRANGERT AV STATENS NÆRMILJØUTVALG

KAMPEN BYDELSHUS, BØGATA 21. OSLO. 28. FEBRUAR - 1. MARS 1985

PROGRAM FOR SEMINAR OM BYDELSHUS

Torsdag 28. februar

- 10.00 Bydelshusets betydning for livet i bydelene Miljøvernminister
Rakel Surlien
- 10.30 Frivillige organisasjoner og drift av bydelshusene
- Om Kampen bydelshus Robert Lorange,
Kampen bydelshus A/L, Oslo
 - Perspektiver på drift Sverre Utseth,
Bakke bydelshus A/L
 - Om å lykkes "på tross av" Eva Grimstad,
Lyshovden Husmorlag, Bergen,
Østeli barnehage og grendehus
 - Forsøk med bydelshus i en utsatt bydel Ingar Larsen,
Grønland/Nedre Tøyen beboerforening, Oslo
 - Oppsummering Ola B. Siverts,
Nøstet/Verftet/Klosteret
Velforening, Bergen,
Nordnes bydelshus
- Spørsmål, diskusjon
- 12.00 L U N S J
- 13.00 Kommunal drift av bydelshus
- Stavanger kommunes opplegg Miljøkonsulent Rolf Nordås,
Stavanger
 - Film fra Øyahuset
 - Driftserfaringer fra Øyahuset Fritidsleder Kai Borgersen,
Stavanger
 - Erfaringer med bydelshus i eget nærmiljø Ordfører Paul Otto Johnsen,
Kristiansand
- Spørsmål, diskusjon
- 14.10 Bydelshus drevet av boligkooperasjonen i samarbeid med kommunen
- Asbråten grendehus og Søndre Holmlia lokalsenter Teknisk sjef Arvid Skoglund,
USBL
Konsulent Kirsten Arge,
boligetaten, Oslo kommune
- Spørsmål
- 14.40 Statlige virkemidler
- Bydelshuset i familiepolitisk perspektiv Byråsjef Audun Edwardsen,
Forbruker- og administrasjonsdepartementet
 - Om behovet for fritidslokaler Byråsjef Johs. Wike,
Kulturdepartementet
 - STUI's rolle Ekspedisjonssjef Carl E. Wang,
Kulturdepartementet
 - Husbankens rolle Adm.dir. Bjarne Orten,
Husbanken
- Spørsmål

15.30 Pause med forfriskninger

16.00 Paneldebatt med representanter fra stat og kommune

Stat og kommuners politikk for bydelshus, 5 min. innledning på hver

- Kjell Pettersen, ungdomspolitisk rådgiver, Kulturdepartementet
- Jan Kristiansen, ekspedisjonssjef, Kommunaldepartementet
- Hanne Harlem, medl. av boligutvalget og ungdomsnemnda, Oslo kommune
- Borge Berggren, kommunalråd for kultur og fritid, Bergen kommune
- Turid Innstrand Olaussen, varaordfører, Trondheim kommune
- Ludvig Bringsjord, form. i fritidsutvalget, Stavanger kommune

18.00 Slutt

Møteleder: Overarkitekt Kjell Spigseth, Miljøverndepartementet

Fredag 1. mars

Erfaringsutveksling mellom prosjektene og med representanter fra stat og kommune

09.00 Program for dagen

(Hvem vil snakke med hvem)

09.15 Erfaringsutveksling i grupper

12.00 L U N S J

13.00 Gruppearbeid

Forslag til ansvarsdeling mellom kommunen og lokale organisasjoner ved etablering, drift og finansiering av bydelshus

14.30 Plenum

16.00 Avslutning

Møteleder: Forsker Anne Sæterdal, NIBR

Statens nærmiljøutvalg er et rådgivende og koordinerende organ som skal samordne og styrke de sentrale myndigheters arbeid med nærmiljøspørsmål, og arbeide for å stimulere lokale myndigheter, organisasjoner og befolkning i deres arbeid for å utvikle bedre nærmiljøer.

Utvalget har følgende medlemmer:

Overarkitekt Kjell Spigseth, formann, Miljøverndepartementet
Byråsjef Audun Edwardsen, Forbruker- og administrasjonsdepartementet
Underdirektør Tor Holtan-Hartwig, Kirke- og undervisningsdepartementet
Byråsjef Johs. Wike, Kultur- og vitenskapsdepartementet
Konsulent Petter Lodden, Kommunal- og arbeidsdepartementet
Underdirektør Haktor Helland, Finansdepartementet
Førstekonsulent Trygve Roll-Hansen, Samferdselsdepartementet
Ass. overlege Marit Kromberg, Sosialdepartementet

NÆRMILJØKONFERANSE FOR STORBYENE

Søndre Holmlia Fritidssenter

Dyretråkket 29 Oslo 12

18. og 19. august 1987

Program

Tirsdag 18. august

Møteleder: Byråsjef Kjell Spigseth, Miljøverndepartementet

10.00 Registrering – servering – utstilling

11.00 Åpning
Statsministerens personlige rådgiver Svein Roald Hansen
Nærmiljøutvikling og desentralisering.
Forutsetninger for bedre levekår i storby.

TEMA 1:

LOKAL ORGANISERING OG NÆRMILJØUTVIKLING

11.30 Forskningssjef Anne Sæterdal, Norges Byggforskningsinstitutt (NBI)
Lokal organisering og nærmiljøutvikling

3 eksempler fra utviklingsarbeidet i byene:

12.00 * Søndre Holmlia og Rudene Vest i Oslo. Lokal boligforvaltning og oppgaveløsning i samarbeid boligsamvirke – kommune.
Utviklingsleder Arvid Skoglund, Ungdommens Selvbyggerlag (USBL)

12.30 Pressekonferanse
Lunsj

14.00 * Sjøstadmyra blokkområde i Trondheim
Fra samfunnsarbeid til fysisk forbedring
Prosjektleder Terje Skjeldam

14.30 * Nøstet/Verftet/Klosteret i Bergen
Film om planlegging og fysisk miljøforbedring i beboernes regi
– Byfornyelse er områdeutvikling. Nye utfordringer for kommunen
Overarkitekt Bente Hellum, Bergen kommune
– Å skape fremtid nå.
Ola B. Siverts, NVK Velforening
– Politisk kommentar
Kommunalråd Sidsel Phil Haugen, Bergen kommune.

Pause – Kaffe

16.00 Debatt

17.00 Buss til Boligutstillingen i Bærum
Omvisning ved Inge Willumsen, daglig leder Norske Boligutstillinger

20.00 Middag, Vertshuset Bærum Verk

Onsdag 19. august

Møteleder: Arkitekt Turid Horgen, Oslo kommune

**TEMA 2:
DESENTRALISERING, BYDELSPLANLEGGING OG BYDELS-
FORVALTNING**

- 09.00 Erfaringer fra forsøk med lokal planlegging
Konflikt eller samhandling.
Førsteamanuensis Karl Otto Ellefsen,
Institutt for by- og regionplanlegging, NTH
- 09.30 Hva ønsker organisasjonene?
– Odd Einar Dørum, leder i Norges Velforbund
– Mette Sjølie, utredningskonsulent i Norske Boligbyggelags Landsforbund
Debatt

Pause – Kaffe

- Eksempler fra 3 byer:
- 11.00 * Stavanger – bydelshusdrift og bydelsforvaltning, frikommuneforsøk
Kommunalråd Bjørg Hermansen
- 11.30 * Trondheim fra barne- og ungdomsplan til prøvebydeler i frikommune-
ordningen
Prosjektleder Eilif Olsen, rektor Huseby ungdomsskole
- 12.00 Lunsj
- 13.00 * Oslo – 25 nye bydelsforvaltninger
Avdelingsdirektør Arne Heilemann, Bydelsforvalningene
* Bydelsstruktur og bydelsidentitet
Byplansjef Sven W. Meinich, Oslo Byplankontor

**PLENUMSDEBATT:
LOKAL ORGANISERING OG OFFENTLIG FORVALTNING**

- 14.00 Fire byer – ulike teorier og modeller. Utfordringer i utviklingsarbeidet
Instituttssjef Arvid Hallén, Norsk institutt for by- og regionforskning (NIBR)
- Debatt
Kaffe
- 15.30 Hva må gjøres?
* Varaordfører Turid Innstrand Olaussen, Trondheim
* Kommunalråd Kjell Ursin Smith, Stavanger
- 16.00 Avslutning

SEMINARPROGRAM OM LOKALT UTVIKLINGSARBEID (LUA)

Tid/sted: 18. og 19. november 1987, Bodø.

1. DAG

- 1300 Lunch
- 1300 - 1500 LUA i utkantstrøk - erfaringer fra forsøksprosjekt. Johan Borgos/Dag Arntsen.
- 1500 - 1530 Erfaringer fra forsøk i nærmiljø. Perspektiver framover.
Byråsjef Kjell Spigseth, Miljøverndepartementet.
- 1530 - 1600 Kaffe
- 1600 - 1730 Utveksling av erfaringer fra/mellom nærmiljøprosjekter i Nordland, gruppearbeid.
- 1730 - 1800 Fase II av nærmiljøprosjektene.
Næringssjef Viktor Haugan, Hadsel kommune.
Rådmann Per Eidsvik, Hamarøy kommune.
- 1800 - 1830 Nordlandsprosjektet
Prosjektleder Trude Grønlund, kommunalavd.
- 1830 - 1900 Diskusjon
- 2000 - Middag

2. DAG

- 0900 Frokost
- 0900 - 1000 Lokalt utviklingsarbeid i Nordlands kommuner.
Tiltakskonsulent Asbjørn Stavem, Sortland kommune.
Næringssjef Bjørnar Sellevold, Andøy kommune.
- 1000 - 1030 Kaffe
- 1030 - 1100 Bruk av media i lokalt utviklingsarbeid.
Journalist Lars Nærbøvik.
- 1100 - 1140 Lokal organisering - selvoppnevnt grendeutvalg -
kommunestyreoppnevnt lokalutvalg. Hva er lurest?
Forsker Anne Helset, NIBR.
- 1150 - 1230 Lokalt utviklingsarbeid - en del av distriktspolitikken?
Fylkesplansjef Paul Bakke, Nordland fylkeskommune.
- 1230 - 1330 Oppsummering/diskusjon.
- 1330 - Lunch - hjemreise
-

NÆRMILJØENE SOM

Nærmiljøkonferanse '88 på Müller

Torsdag 13. okt.

Plenum

Møteleder: Spesialkonsulent Guttorm Grundt, NKS

- 0900 REGISTRERING,
utstilling, kaffe
- 1000 **ÅPNING**
Ordfører Turid Wickstrand Iversen,
Drammen kommune
Miljøvernminister Sissel Rønbeck,
«Alle framskritt kommer nedenfra».
- 1045 **SOSIALE NETTVERK
I OPPLØSNING –
NÆRMILJØENES ROLLE**
Konsulent Otto Hauglin,
Asplan Analyse A/S
- 1115 KAFFE
- 1145 **ER NÆRMILJØET EN RESSURS
ELLER MERUTGIFT? —
ALTERNATIVE MÅTER
Å LØSE KOMMUNALE OPPGAVER**
Ordfører Dagfinn Hjertenes,
Flora kommune
- 1230 **LOKALT UTVIKLINGSARBEID
GIR RESULTATER**
Forskningsjef Anne Sæterdal,
Norsk Byggforskningsinstitutt (NBI)
- 1300 LUNSJ
- 1400– **TEMASEMINARER:**
- 1800 Tema I Fysisk og sosial miljøforbedring
i bystrøk og tettbebyggelse.
- Tema II Arbeidsplasser og lokalt
utviklingsarbeid i distriktene.
- Tema III Oppvekst og omsorg i nærmiljøene.
Unge som ressurs – aktive eldre.
- 1930 MIDDAG med kultur-innslag.

Temaseminar I

FYSISK OG SOSIAL MILJØFORBEDRING I BYSTRØK OG TETT-BEBYGGELSE

Presentasjon av:

- Nøstet/Verftet/Klosteret, Bergen
Varaordfører Bengt Martin Olsen
- Fjell drabantby, Drammen
Prosjektleder Olaf Brastad
- Helvikskogen Kloakklag, Nesodden
Formann Kjell G. Gudmundsen
- Sofienberg nabosentral, Oslo
Prosj.leder Olaug Rønningsdalen

Perspektiver/debatt

Møteansvarlige:

Anne Sæterdal, forskningssjef, NBI
Susanne Søholt, NBI

Temaseminar II

ARBEIDSPLASSER OG LOKALT UTVIKLINGSARBEID I DISTRIKTENE

Presentasjon av:

- Melbu nærmiljøprosjekt, Hadsel
Tidligere prosjektleder Lars Iversen
- Andøy
Næringssjef Bjørnar Sellevold
- Budal, Midtre Gauldal
Representant fra kommunen
- Distriktenes utbyggingsfonds virkemidler
Repr. fra DU

Perspektiver/debatt

Møteansvarlige:

Dag Arntsen, Siv.ing., Vesterålen
interkommunale plankontor (VIP)
Johan Borgos, VIP

Temaseminar III

OPPVEKST OG OMSORG I NÆRMILJØENE UNGE SOM RESSURS — AKTIVE ELDERE

Presentasjon av:

- Krokane, Flora
Grendesekretær Torleif Hjermann
- Gulsbogen, Drammen
Tidl. nærmiljøkonsulent Yngve Carlsson
- Kampen, Oslo
Perm. udir. Fad, Audun Edwardsen

Perspektiver/debatt

Møteansvarlige:

Erik Hauglund, prosjektleder
Forbruker- og administrasjonsdepartementet
Eva Almhjell, Fm i Vestfold

hotell, Drammen – 13. og 14. oktober

Fredag 14. okt.

Plenum

Møteleder: Byplansjef Asle Farner, Drammen

0830 REDSKAPER FOR NÆRMILJØ-UTVIKLING OG HVERDAGS-ORGANISERING

Introduksjon til verkstedene
leder av Statens Nærmiljøutvalg
Kjell Spigseth, Miljøverndept.

0900 VERKSTEDER

Verksted A: Lokal planlegging.
Verksted B: Lokal organisering og
forvaltning.
Verksted C: Møtesteder i lokalsamfunnet.

1230 LUNSJ

1330 MOT EN KOMMUNAL NÆRMILJØPOLITIKK

leder i Norske Kommuners Sentralforbund

1400 SAMHANDLING KOMMUNE – LOKALSAMFUNN

Paneldebatt om perspektiver og muligheter
v/Frants Saksvik, NRK

- Kan gode nærmiljøer forebygge kommunale utgifter?
- Er lokalsamfunnsutvikling en forutsetning for velferd og likeverd?
- Hva må gjøres for å styrke nærmiljø og lokalsamfunn?

Deltakere:

Sosialminister Tove Strand Gerhardsen
Odd Einar Dørum, leder av Norges Velforbund
Dagfinn Hjertenes, ordfører, Flora kommune
Lederen i Norske Kommuners Sentralforbund
Amund Rydland, rådmann, Moss kommune
Bengt Martin Olsen, varaordfører Bergen

Verksted A

LOKAL PLANLEGGING

Presentasjon av:

- **Hof kommune**
leder for kommuneplanutvalget
Gunnar Lindseth og
landskapsarkitekt Johs Oraug
- **Surnadal, Vanylven**
1. amanuensis Jørgen Amdam
- **Kontaktplanleggere, Bergen**
Bente Florelius

Perspektiver/debatt

Møteansvarlige:

Bente Florelius, Plansjef Bergen kommune
Terje Skjeggedal, N-Trøndelagsforsk.

Verksted B

LOKAL ORGANISERING OG FORVALTNING

Presentasjon av:

- **Søndre Holmlia og Rudene Vest, Oslo**
kommunalaråd Sigurd Østen, Oslo og
Arvid Skoglund, Ungd. Selvbyggerlag
- **Floraprosjektet**
helsesjef Jan Helge Dale og
arkitekt Sigmund Omang
- **Samarbeid velforeninger/kommuner**
gen.sekr. Ragnar Torgersen,
Norges Velforbund

Perspektiver/debatt

Møteansvarlige:

Yngve Carlsson, forsker Norsk institutt for
by- og regionforskning
Dag Vestrheim, Kad

Verksted C

MØTESTEDER I LOKALSAMFUNNET

Presentasjon av:

- **Øyhuset, Stavanger**
kulturhussjef Kai Borgersen
- **Sambruk av skoler og barnehager**
professor Birgit Cold, SINTEF, NTH
- **Aurskog-Høland**
plansjef Gunnar Gussgard

Perspektiver/debatt

Møteansvarlige:

Tor Holtan-Hartwig,
Underdir. Kirke- og Undervisningsdept.
Susanne Søholt, NBI

Vedlegg 8.5

PROGRAM FOR SEMINARET LOKALSAMFUNN SOM MOTOR I DISTRIKTSPOLITIKKEN

TID/STED: 6. og 7. februar 1990 i Bodø

----- Kaffe

1000 Åpning

1015 Krav til en utviklingsorientert politikk og forvaltning
Innlegg: Ordfører Bjørg Hope Galtung, Jondal kommune
Fylkeordfører Sigbjørn Eriksen, Nordland
fylkeskommune
Leder kommunal og Miljøvernkomiteen Torbjørn
Berntsen

Debatt

1200 Lokalsamfunnsutvikling - hva må til for at
fylkeskommuner og kommuner skal bli pådrivere?
Innlegg: Spesialkonsulent Hanne Østerdal, Nordland
fylkeskommune
Kommentar: Prosjektleder Marianne Jørgensen, Andøy
kommune

Debatt

1300 Lunsj

1400 Faglig vurdering av eksempler på lokalsamfunns-
utvikling:

Melbu nærmiljøprosjekt, Forsker Yngve Carlsson, NIBR

PTD i Sortland, Forsker Olav Foss, NIBR

Kaffe

Kommuneplanlegging og lokal mobilisering, Forsker Roar
Amdam, Møreforskning

PTD i Lom, Forsker Jorunn Vågland, Østlandsforskning

Debatt

1800 Slutt for dagen

2000 Festmiddag

Onsdag 7. februar

Møteledere Bernard Geicke og Trude Grønlund

**0900 Ideutvikling og strategier for de statlige
utviklingsprogrammene - debatt mellom sal og panel**

Statens Nærmiljøutvalg,	Byråsjef Kjell Spigseth, MD
Privat tjenesteyting i	
distriktene,	Byråsjef Eivind Dale, KAD
Bygdeutvikling,	Avdelingsleder Arni Hole, NLVF
Kystutvikling,	Konsulent Astrid Holtan, FID
Utviklingsprogrammet for	
kommuneplanlegging,	Byråsjef Leiv Landro, MD
Forebyggende helsearbeid,	Hans Ånstad, Sosialdep.
Distriktenes utbyggings-	Nina Andresen
fond	
Det nye inntektssystemet,	Rådmann Bjørn Kjensli,
	Vestvågøy kommune
Kvinner som distrikts-	Prosjektleder Liv Rask Sørensen
politisk strategi	Nordland fylkeskommune

1200 Lunsj

1300 Oppsummering v. underdirektør Reidar Mørk, MD

Gruppearbeid: "vegen" videre

1500 Avslutning

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG ARBEIDSDEPARTEMENT

KONTORADRESSE: PILESTREDET 33 — TELEFON 20 22 70 — TELEX 76093 KADEP N

POSTADRESSE: POSTBOKS 8112. DEP., OSLO 1

Rundskriv H-4/83
J.nr. 2014/82 B
19. januar 1983

Til kommunene

FELLESAREALER FOR BEBOERNE I NYE BOLIGOMRÅDER

Departementet har tidligere anbefalt at selvkostprinsippet bør legges til grunn ved fordeling av ervervs- og opparbeidingskostnadene i forbindelse med utbygging av nye boligområder.

For fellesarealer (lekeplasser, felles uteområder o.l.) som beboerne i et boligfelt kan sies å ha en eksklusiv adgang til, medfører selvkostprinsippet at ervervskostnadene for arealene i sin helhet innregnes i tomtepris/festeavgift, og at eventuelle opparbeidingskostnader belastes huseierne.

Husbanken har overfor departementet påpekt at det er behov for klare regler og en mer ensartet praksis når det gjelder ansvarsforhold og utgiftsfordeling i forbindelse med fellesarealer. Dette gjelder både mellom kommune og huseiere, og huseiere imellom.

Dersom boligområdene bygges ut i et boligbyggelag eller et borettslags regi, skulle det ikke oppstå problemer med hensyn til ansvarsforholdet for fellesanleggene. Borettslaget blir stående som eier, og utgiftene til erverv, opparbeiding og drift fordeles på andelseierne som en del av deres innskudd og husleie.

I de boligområder hvor boligene eies av individuelle småhuseiere, kan det imidlertid oppstå problemer i forbindelse med fellesarealene, særlig da med hensyn til utgiftsfordelingen ved opparbeiding og drift. I enkelte tilfeller er eierforholdet til arealene også uklart.

Departementet vil presisere at det i første rekke er kommunenes ansvar å sikre hensiktsmessige ordninger for fellesarealer.

Kommunene bør derfor ta initiativ til at det etableres hensiktsmessige eier- og administrasjonsforhold for slike arealer i nye boligområder. Det er viktig at dette skjer så tidlig som mulig i utbyggingsfasen.

Kommunaldepartementet vil tilrå at kommunene legger opp til følgende praksis ved utparsellering av tomter i nye boligområder:

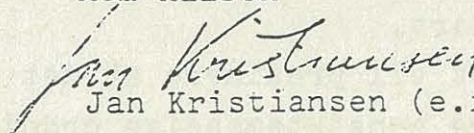
1. Ervervs- og eventuelt opparbeidingskostnadene for fellesarealer regnes i sin helhet inn i tomtepris/festeavgift.
2. Fellesarealene skilles ut som egen eiendom.
3. Det dannes et andelslag, eller en velforening o.l. som står som eier/fester av fellesarealene, og som forestår opparbeiding og drift av dem.
4. For å sikre nødvendig oppslutning om laget/foreningen må det på de enkelte boligeiendommer tinglyses plikt for eierne/festerne til medlemskap i laget/foreningen.
5. Lagets/foreningens vedtekter bør godkjennes av kommunen.

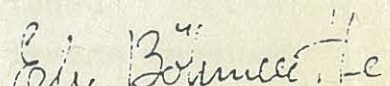
Til punkt 3 er å bemerke at tilskjøting av ideelle andeler i fellesarealene til den enkelte tomteeier/fester, av praktiske grunner ikke anses hensiktsmessig. I enkelte tilfeller kan det være hensiktsmessig at kommunen forestår opparbeidingen, og krever utgiftene refundert av andelslaget/foreningen.

Departementet har i samarbeid med Husbanken utarbeidet veiledende vedtekter for andelslag o.a. organisasjoner som står for opparbeiding og/eller drift av fellesarealer m.m. Vedtektene ./.. vedlegges. Vi vil tilrå at kommunene legger disse til grunn i aktuelle tilfeller.

Dersom andelslaget/velforeningen ønsker å påta seg oppgaver ut over dem som er nevnt i vedtektenes § 3, vil vi rå til at regulering av forholdet mellom medlemmene blir inngående drøftet, eventuelt med juridisk/økonomisk sakkyndig.

Med hilsen

Jan Kristiansen (e.f.)

Elsa Böhmer Heen

Utkast til

VEILEDENDE VEDTEKTER FOR ANDELSLAG SOM STÅR FOR
OPPARBEIDING/DRIFT AV FELLESAREALER M.M.

§ 1 Lagets navn er A/L Lagets forretnings-
kontor er

§ 2

A/L huseierlag er et andelslag med
begrenset ansvar. Andelseierne er overfor tredjemann ikke
personlig ansvarlig for lagets forpliktelser, men svarer
bare for sin innbetalte andel.

§ 3

Andelslagets formål er å forestå kjøp/feste, opparbeiding
og drift av lagets eiendom gnr. bnr. som er
fellesareal for andelseierne.

§ 4

Alle huseiere innen boligfeltet
har rett og plikt til medlemskap i andelslaget.
Andelen kan bare overdras sammen med eiendomsrett/feste-
rett til hus innen området.

Andelseiernes innskudd utgjør kr Beløpet
er fordelt på andeler a kr 500.

§ 5

Andelslagets medlemmer er bundet av de vedtak som treffes
av lagets generalforsamling og styre innenfor lagets
vedtekter.

§ 6

Lagets styre skal bestå av medlemmer, med 2 vara-
medlemmer, som velges av og blant andelseierne eller
andelseiernes husstandsmedlemmer. Styret og styrets
leder og nestleder velges av generalforsamling for 1 år
om gangen. Styret er beslutningsdyktig når medlemmer
er tilstede.

Andelseierne er forpliktet til å motta valg til styret, men er ikke forpliktet til å motta gjenvalg når de sitter i styret. Styret leder lagets virksomhet og representerer det utad.

§ 7

Lagets regnskap revideres av statsautorisert eller registrert revisor som velges av generalforsamlingen.

§ 8

Ordinær generalforsamling holdes hvert år i løpet av april måned etter skriftlig innkalling som sendes alle andelseiere hvis adresse er kjent, senest 14 dager før generalforsamling avholdes.

Saker som andelseier ønsker behandlet på ordinær generalforsamling må være styret i hende innen 1. april.

Ekstraordinær generalforsamling innkalles når styret eller minst 3 andelseiere forlanger det. Den innkalles på samme måte som ordinær generalforsamling, men med 8 dagers varsel.

Bare de saker som er nevnt i innkallelsen behandles.

§ 9

På ordinær generalforsamling skal behandles:

1. Årsberetning og revidert regnskap.
2. Anvendelse av overskudd eller dekning av tap.
3. Meddelelse av ansvarsfrihet for styret
4. Budsjettforslag og fastsettelse av medlemskontingent.
5. Valg av styre, formann og viseformann jfr. § 6.
6. Valg av revisor og fastsettelse av godtgjørelse for denne.
7. Andre eventuelle saker som uttrykkelig er nevnt i innkallelsen.

§ 10

På generalforsamling har hver andelseier en stemme. Andelseierne kan møte personlig eller ved fullmakt la seg representere av en annen andelseier eller husstandsmedlem.

En andelseier/husstandsmedlem kan bare møte med en fullmakt. Alle valg og avgjørelser på generalforsamlingen treffes ved alminnelig flertall, med de unntak som fremgår av § 11 og § 12. Ved stemmelikhet har lederen dobbelt stemme. Votering skal skje skriftlig hvis en eller flere stemmeberettigede forlanger det.

§ 11

Andelseierne betaler årlig kontingent og deltar i nødvendig finansiering av lagets oppgaver. Kontingentens størrelse fastsettes av generalforsamlingen, maksimalt beløp er kroner pr år. Generalforsamlingen kan også med vanlig flertallsbeslutning fastsette et ~~mer~~ større beløp, begrenset oppad til 2 ganger kontingenten pr år, som skal betales av medlemmene når det er nødvendig for å dekke ekstraordinære utgifter til tiltak innenfor formålets ramme. Generalforsamlingen kan videre med 3/4 flertall vedta låneopptak og pantsettelse/salg av lagets eiendom, samt pålegge andelshaverne økonomiske forpliktelser ut over det beløp som er nevnt ovenfor.

§ 12

Endringer i vedtektene kan bare vedtas på generalforsamling og krever 2/3 flertall.

AKTUELL PROSJEKTINFORMASJON

KROKANEPROSJEKTET

Se vedlegg 10.1

Utkast oktober 1986 til:

- Vedtekter for
Krokane Andelslag A.L.
- Rammeavtale mellom Krokane Andelslag A.L.
og Flora Kommune
- Organisasjonsplan
- Instruks for Krokane Skoles "grendebestyrer"

SØNDRE HOLMLIA

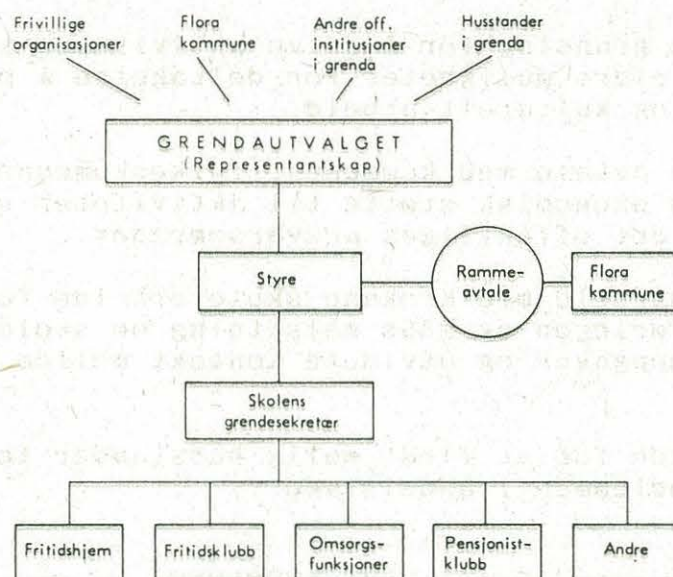
Se vedlegg 10.2

Beboereide fellesanlegg i Søndre Holmlia

Hovedtall fra driftsregnskapene fra 1988, av november 1989:

- Tabell 1 Søndre Holmlia Fritidssenter A/S
- Tabell 2 Åsbråten Sameie
- Tabell 3 Søndre Holmlia Fritidssenter A/S og
Åsbråten Sameie

KROKANEPROSJEKTET

Utkast til:

VEDTEKTER, RAMMEAVTALE, BUDSJETT, INSTRUKSER FOR
"KROKANE ANDELSLAG A.L."

16.10.86.

Sigm.Omang.

VEDTEKTER FOR KROKANE ANDELSLAG A.L.

§1. NAVN OG SELSKAPSFORM.

Krokane Andelslag er et andelslag med vekslende medlemstall, vekslende kapital og avgrenset ansvar.

§2. FORMÅL.

Formålet med andelslaget er å arbeide for å utvikle Krokane til et godt sted å bo for alle. Andelslaget skal:

1. Skape grunnlag for å drive aktiviteter som gir barn, unge og eldre muligheter for deltakelse i praktisk, sosialt og kulturelt arbeid.
2. Inngå avtale med kommunen, fylkeskommunen og evt. andre om økonomisk støtte til aktiviteter som ligger innefor det offentliges ansvarsområder.
3. I samarbeid med Krokane skole arbeide for gjennomføringen av M85s målsetning om skolens utvidete omsorgsoppgaver og utvidete kontakt mellom skole og nærmiljø.
4. Arbeide for at flest mulig husstander tegner seg som faste medlemmer i andelslaget.

§3. ANDELENE.

Andelene i andelslaget kan tegnes av frivillige lag og organisasjoner i grenda, Flora kommune, Sogn og fjordane fylkeskommune og beboere i grenda.

Andelene settes til kr 100,- og kan bestå av kontantinnskudd, varige verdier, naturalia eller dugnad. Andelseierne har ikke ansvar utover de andeler som er tegnet. Det skal føres særskilt protokoll over andelseierne og fordelingen av andelene.

Andeler kan ikke overdras uten etter samtykke fra styret.

§5. FORRETNINGSFØRSEL.

Flora kommune v/Skolesjefen skal være andelslagets uopp-sigelige forretningsfører.

Forretningsførsel og daglig ledelse skal utøves av en grendesekretær er administrativt tillagt Krokane skole.

Han/hun bør om mulig være lærer ved Krokane skole.

Andelslagets regnskap skal føres av kommunekassereren.

§5. STYRINGSORGANENE I ANDELSLAGET.

Andelslaget har disse styringsorganene:

- a) Grendeutvalget (representantskap)
- b) Styret.

§6. GRENDEUTVALØGET.

Grendeutvalget skal være andelslagets representantskap. Grendeutvalget fungerer i samsvar med grendeutvalgets vedtekter.

Grendeutvalgets årsmøte er andelslagets høyeste myndighet. Det holdes innen utgangen av februar måned og behandler ordinært følgende dagsorden:

1. Styrets beretning og regnskap.
2. Styrets forslag til budsjett for kommende år, samt disposisjoner forøvrig.
3. Valg av styremedlemmer og formann.
4. Andre saker som er ført opp på dagsorden.

Til forberedelse av valgene på årsmøtet velger det sist årsmøtet en valgkomite på 3 medlemmer.

§7. STYRET.

Styret i andelslaget skal ha tre medlemmer med varamenn/kvinner. Styret velges for 2 år. Av de som velges ved første valg går en ut etter ett år etter forslag fra valgkomiteen. Deretter trer de ut som har gjort lengst tjeneste i styret.

De nye styremedlemmene trer straks inn i styret. Dersom et medlem fra grendautvalget velges inn i styret, går varamannen inn i representantskapet.

Styreformannen velges på årsmøtet til grendeutvalget. Styret kan bare fatte vedtak når alle styremedlemmer er tilstede.

Styret har ikke anledning til å pantsette eller på annen måte hefte andelslagets faste eiendeler. Styret kan ikke gjøre avtale om kausjonsplikter av noe slag.

Det skal føres protokoll over styrets vedtak. Protokollen

skal underskrives av alle som er tilstede på møtet. Formannens underskrift, eller i hans fravær, varaformannens underskrift er binnende for laget.

§8. REGNSKAP OG BUDSJETT.

Styret i andelslaget skal tilse at det føres tilfredstillende regnskap. Regnskapet føres av kommunekassereren. Regnskapet følger kalenderåret og avsluttes pr 31. des.

Kommunens revisor skal også være andelslagets revisor.

§9. ENDRING AV VEDTEKTENE.

Endring av vedtektene kan bare foretas på ordinært årsmøte i Grendeutvalget og krever minst 2/3 flertall av de avgitte stemmer. Endringer skal godkjennes av Flora kommune.

Forslag til endringer skal være kommet til styret senest 3 mnd. før grendeutvalgets årsmøte.

§10. TVISTER.

I tilfelle tvist om andelslaget drives etter intensjoner og regler som nedfelles i vedtektene fungerer formannskapet i Flora kommune som ankeinstans.

§11. OPPLØSNING.

Vedtak om oppløsning kan bare fattes av årsmøtet i grendeutvalget der andelseierne er innkalt. For at oppløsning skal kunne vedtas, kreves at minst 2/3 av andelshaverne er representert og at minst 2/3 stemmer for forslaget. Er ikke 2/3 av andelseierne ikke representert kan det fattes vedtak om oppløsning hvis 2/3 av de møtende på nytt møte hvor alle andelseiere med minst 1 måneds varsel stemmer for forslaget, og da uten hensyn til antallet representerte andelshavere.

Ved oppløsning skal alle andelslagets eiendeler tilføres Flora kommune, fortrinnsvis til kommunale institusjoner i Krokane eller på annen måte som kommer beforlkningen i Krokane best mulig tilgode.

RAMMEAVTALE

MELLOM

KROKANE ANDELSLAG A. L

OG

FLORA KOMMUNE

§1.

Formålet med rammeavtalen er å utvikle en modell for et samarbeid mellom en grend og kommune som sikrer en felles utnyttelse av kommunale, fylkeskommunale, statlige og grendas egne resursser til virksomhet som gjør grenda til et godt sted å bo.

Vedtektene for Krokane andelslag vedlegges avtalen.

§2.

Krokane andelslag påtar seg å drive et fritidshjem, fritids/motorsenter, eldreaktiviteter og sekretariat for Krokane grendeutvalg.

Aktivitetsnivået forutsetter ligge på samme nivå som høsten 1986, og slik det kommer til uttrykk i rammebudsjettet som vedlegges avtalen.

§3.

Flora kommune bevilger et årlig rammebeløp til driften av andelslagets aktiviteter, pr. 31.12.86 satt til kr 185.000,- pr år.

Dersom intet annet avtales reguleres summen årlig i samsvar med lønnsutviklingen i kommunen første gang for året 1987.

I beløpet inngår ikke dekning av lønns og kontorutgifter for grendesekretæren. Dette forutsettes løst i egen sak.

§4.

Flora kommune v/kommunekassereren fører andelslagets regnskap.

§5.

Krokane andelslag utarbeider årlig et budsjett for kommende år som viser at virksomheten kan drives i balanse i samsvar med de budsjettforutsetninger rammeavtalen gir.

Dersom virksomheten utvides eller begrenses i forhold til det aktivitetsnivå som rammeavtalen forutsetter, eller dersom forutsetningene for tilskottene fra staten eller fylkeskommunen endres, skal dette meddeles kommunen og avtalen revurderes i samsvar med de nye forutsetninger.

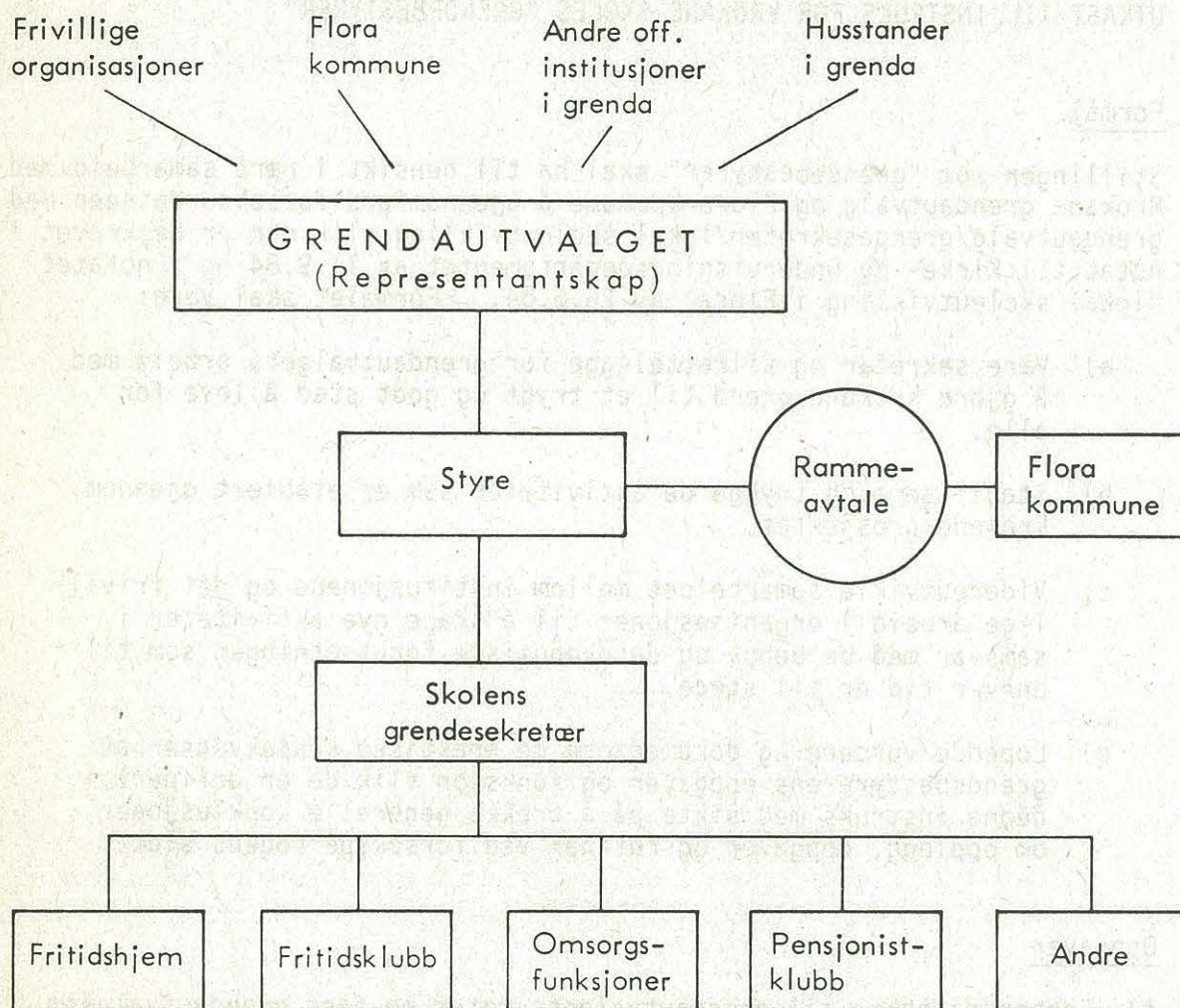
§6.

Avtalen gjelder foreløpig for en prøveperiode på 3 år, 1987 - 1990. Innen prøveperiodens utgang skal erfaringene oppsummeres og vurderes av henholdsvis Flora kommune og Krokane grend, med sikte på en permanent avtale.

Flora, /

Flora kommune.

Krokane Andelslag.

Organisasjonsplan for "Krokane grendautvalg's andelslag A.L."

UTKAST TIL INSTRUKS FOR KROKANE SKOLES "GRENDEBESTYRER"

1. Formål

Stillingen som "grendebestyrer" skal ha til hensikt i nært samarbeid med Krokane grendautvalg og Flora kommune å gjennomføre forsøksordningen med grendautvalg/grendasekretær/lokal skoleutvikling slik den er beskrevet i notat til Kirke- og undervisningsdepartementet av 11.9.84 og i notatet "lokal skoleutvikling i Flora" av 26.6.84. Formålet skal være:

- a) Være sekretær og tilrettelegge for grendautvalgets arbeid med å gjøre Krokane grend til et trygt og godt sted å leve for alle.
- b) Stabilisere og trygge de aktiviteter som er etablert gjennom Krokane-prosjektet.
- c) Videreutvikle samarbeidet mellom institusjonene og det frivillige arbeid i organisasjoner til å skape nye aktiviteter i samsvar med de behov og de økonomiske forutsetninger som til enhver tid er til stede.
- d) Løpende vurdere og dokumentere de praktiske konsekvenser av grendebestyrerens oppgaver og funksjon slik de er definert i denne instruks med sikte på å trekke generelle konklusjoner om opplegg, oppgaver og rutiner ved forsøksperiodens slutt.

2. Oppgaver

- a) Forberede saker til grendautvalgets møter og føre grendautvalgets protokoll.
- b) Utarbeide forslag til de halvårlige handlingsplaner for grenda slik de er beskrevet i "Krokane-prosjektet -83" for grenda og gjennom disse i størst mulig grad koordinere den frivillige og den offentlige innsats i grenda gjennom ulike former for kontakt, utveksling, samarbeidsoppgaver m.v.
- c) Komme med forslag til "tema" som i en nærmere avgrenset periode er egnet til et samlet prosjektrettet, pedagogisk opplegg i grendas institusjoner. Søke å gjennomføre dette 2 ganger i året (barnehage, fritidshjem, fritidsklubb, skoler, Solbakken).
- d) I samarbeid med kommunekassereren sette opp forslag til grendautvalgets budsjetter for:
 - Fritidshjemmet
 - Fritidsklubben
 - Grendautvalgets drift

- e) Ha ansvar for budsjettoppfølging og snarest melde fra til grendautvalget dersom vesentlige budsjettforutsetninger endres eller andre forhold gjør det nødvendig å revidere budsjettene.
- f) Arbeide for å øke det finansielle grunnlag for de eksisterende og nye aktiviteter gjennom offentlige tilskottsordninger og grendas egen innsats.
- g) Ha et samordnende pedagogisk ansvar og tilsyn for grendautvalgets institusjoner. Være pedagogisk leder for fritidsklubben.

3. Ansvarsforhold

Stillingen skal formelt tillegges Krokane skole, og grendebestyreren skal være endel av lærerstaben ved skolen og møte i skolens lærerråd.

Grendebestyreren skal arbeide etter retningslinjer fra grendautvalget innenfor de rammer som settes av denne instruksen.

Som faglig rettleder har grendebestyreren skolens P.P.T-tjeneste ved Gidske Holck.

4. Finansiering og tidsramme

Stillingen er finansiert av Grunnskolerådet foreløpig for skoleåret 85/86. Skolekontoret har bedt om at forsøksordningen løper i 3 år og har tatt initiativ til at dette skjer.

Stillingen omfatter 1/2 lærerstilling som ved 40 timers arbeidsuke tilsvarende 20 timer i uken. Deler av arbeidsoppgavene må utføres utenom ordinær arbeidstid. Det forutsettes at grendebestyreren disponerer tidsrammen slik at tiden fordeles mest mulig jevnt i forhold til arbeidsoppgavene.

5. Arbeidssted

Intensjonene i forsøket er at "grendebestyreren har sitt arbeidssted i skolen og utnytter skolens eksisterende administrative ressurser så som telefon, kontor m.v."

Fordi Krokane skole i dag er for liten vil arbeidsplassen være i hus nr. på Krokane, hvor det foreløpig innstalleres telefon.

6. Forsøksordning

Grendebestyreren i Krokane er etablert som en forsøksordning med støtte fra Grunnskolerådet for å utprøve hvordan denne modellen kan utnyttes for å nå viktige målsetninger som er formulert i skole- og nærmiljøpolitikken.

Stillingen forutsetter derfor at man på bakgrunn av erfaringer som gjøres, løpende vurderer om arbeidsoppgaver og arbeidsform er hensiktsmessige i forhold til disse mål.

Ved slutten av hvert halvår skal det foretas en gjennomgang av erfaringene hvor det i samråd med Krokane-prosjektet foretas eventuell kursjustering.

Grendebestyrelsen bør til enhver tid sørge for å ha en dokumentasjon av brev, notater m.v. av betydning for den endelige vurdering av forsøket.

**BEBOEREIDE FELLESANLEGG I SØNDRE HOLMLIA.
HOVEDTALL FRA DRIFTSREGNSKAPENE FOR SØNDRE HOLMLIA FRITIDSSENTER
A/S OG ÅSBRÅTEN SAMEIE FOR 1988.**

USBL.

22.november 1989.

Sigmund Omang.

**BEBOEREIDE FELLESANLEGG I SØNDRE HOLMLIA.
HOVEDTALL FRA DRIFTSREGNSKAPENE FOR 1988.**

De tre vedlagte tabeller viser hovedtall fra driftsregnskapene for de beboereide fellesanleggene i Søndre Holmlia: Søndre Holmlia fritidsenter A/S, og Åsbråten sameie. Formålet med tabellene er å vise hvordan kostnadene fordeler seg på kostnadsbærerne Oslo kommune, Borettslagene (beboerne) og private leietagere.

Sammenstillingen i tabell 3 viser at den totale kostnad i 1988 var på ca 5.8 mill kr, hvorav borettslagene dekket vel 56%, kommunen 27% og leietagere og andre 17%. Dette må vurderes på bakgrunn av at alle disse anlegg var tatt ut av de opprinnelige planer for denne del av bydelen. 1.655 boliger. Kommunens bidrag er knyttet til rammeavtalen og til leieavtaler for utnyttelse av de to grendehusene og barnehagen. Private leietageres bidrag besto vesentlig av leieinntekter fra nærbutikken, kafeen og utleie av felleslokaler.

1988 er første år alle anlegg er i drift. Alle byggelån var ikke konvertert, og regnskapene bærer i noen grad preg av at deler av virksomheten ikke er stabilisert på permanent basis. Tallene vil derfor se noe anderledes ut under permanent drift.

Følgende merknader skal knyttes til tabellene.

1) Tallene for Søndre Holmlia Fritidsenter A/S (Tabell 1) omfatter både kapital/driftskostnader bygg og driften av fritidsvirksomheten.

Borettslagenes bidrag omfatter både 87 og 88. Ordinært bidrag vil ligge på ca 400.000,-. Det kommunale bidrag ble i 88 skåret vesentlig ned i forhold til den opprinnelige avtale. Som følge av regler for oppsigelsesprosedyrer mv. ble ikke aktiviteten redusert raskt nok til å unngå underskudd i 1988. Dette er forutsatt inndekket påfølgende år.

2) Tallene for Åsbråten sameie (Tabell 2) omfatter kapital og driftskostnader for bygg og driften av servicesentralen. De kommunale tjenestene som drives i byggene omfattes ikke av tabellen.

Grendehus Øst er ikke Husbankfinansiert og er belastet med vesentlig større kostnader enn tilsvarende grendehus Vest.

3) Utover rentestøtten for Husbanklån ligger det ikke statsubsidier i tallene. Det har ikke lyktes å oppnå tilskott i form av STUI-midler e.l. for disse fellesanlegg.

4) Prosjektstøtten til plan og utviklingsarbeid fra Statens nærmiljøutvalg var i 1988 på 150.000,- kr.

BEBOEREIDE FELLESANLEGG I SØNDRE HOLMLIA.
HOVEDTALL FRA DRIFTSREGNSKAP 1988.

TABELL 1. SØNDRE HOLMLIA FRITIDSENTER A/S.
 Fordeling av kostnader på kapital- og driftsutgifter og på kostnadsbærere.

	Sum kostn Regnskap 1988	Belastning		
		Kommune	Boretts lag	Private leietag og andre
Fritidsenter				
Husbank	419.404			
Privatlån	545.171			
Avskrivning	271.784			
Drift	223.847			
Sum	1.435.455	400.000	800.649	175.906
Underskudd	- 58.900			
Drift klubb				
Sum	1.356.379	774.000	0	119.214
Underskudd	- 401.864			
SUM TOTAL	2.791.834	1.174.000	800.649	295.120
SUM UNDERSK	- 460.734 1)			
FORDELING	100%	42%	28%	11%

1) Akumulert underskudd som følge av reduserte kommunale bevilgninger vedtatt inndekket over kommende års budsjetter.

TABELL 2. ÅSBRÅTEN SAMEIE.

Fordeling av kostnader på kapital- og driftsutgifter og på kostnadsbærere.

	Sum kostn Regnsk 1988	Belastning		
		Kommune	Boretts lag	Private leietag og andr
Grendehus Ø				
Husbanklån	0			
Privatlån	339.552 1)			
Drift	86.059			
Sum	425.611	167.655	242.786	15.170
Grendehus V				
Husbanklån	0			
Privatlån	144.649			
Drift	159.416			
Sum	304.065	98.624	174.056	31.384
Servicesent				
Husbanklån				
Privatlån	230.155			
Drift	1.972.650			
Sum	2.066.064	0	2.034.949	31.115
Barnehage				
Husbanklån				
Privatlån	114.319 2)			
Drift	46.801			
SUM	161.121	158.000	0	3.121
Butikk				
Privat lån	62.307			
Drift	35.725			
SUM	98.032	0	0	98.032
SUM SAMEIE	3.054.893	424.279	2.451.791	178.822
FORDELING	100%	14%	80%	6%

1) Mellomregningsrenter med USBL, som følge av avslag på lånesøknad (miljølån) til Husbanken.

2) Mellomregningsrenter kr. 240.264,- som følge av sen behandling av festeavtale i Oslo kommune og derav utsatt konvertering av Husbanklån.
Avskrevet som tap av USBL.

TABELL 3. SØNDRE HOLMLIA FRITIDSENTER A/S OG ÅSBRÅTEN SAMEIE.
Kapital og driftskostnader 1988, fordelt på kostnadsbærere.

	Sum kostn Regnsk 1988	Belastning		
		Kommune	Boretts lag	Private leietag og andr
SØNDRE HOLMLIA FRITIDSENTER A/S	2.791.834	1.174.000	800.649	175.906
ÅSBRÅTEN SAMEIE	3.054.893	424.279	2.451.791	178.822
SUM	5.846.727	1.598.279	3.252.440	354.728
FORDELING	100%	27%	56%	17%

REFERERT LITTERATUR

- Arntsen, Dag & Borgås, Johan, 1987.
Lokalt utviklingsarbeid i utkantstrøk, SNU-rapport 5
- Asplund, Johan, 1988.
Om undran inför samhället, Argos, Lund.
- Bakkejord, Reidun, 1987.
Sjetne grendeutvalg, Trondheim og Tverlandet grendeutvalg, Bodø, Norges Velforbund.
- Bröske, Ola, 1985.
Bygdaverkstadene i Surnadal, NIBR-notat 1985:144.
- Buvik, Karin & Cold, Birgit, 1988.
Utdrag fra rapporten Sambruk av skoler, presentert for Nærmiljøkonferansen i Drammen, 1988.
- Carlsson, Yngve, 1988.
"Kommunalt nærmiljøarbeid", NIBR-rapport 1989:3.
- Dahl, Ulf, 1986.
Våk-prosjektet: Samfunnsarbeid i nabolagshus. Rapport 3: Trådene samles. NIBR-notat 1986:128.
- Ellefsen, Karl Otto & Skjeggedal T, 1988.
Lokal planlegging SNU-rapport nr. 3.
- Eriksen, Anders & Rose, Larry, 1988.
Frivillige organisasjoner i Eidsberg, NIBR-rapport 1988:8.
- Farner, Asle, 1988.
Usynlig arbeid og skjulte ressurser, SNU-rapport nr. 7, NIBR-rapport 1988:5
- Fles, Sven K. & Neverdalen, Eivind Th., 1987.
Rehabilitering av Gruveparken - Åmdals verk vel, Tokke kommune, NIBR-notat 1987:119.
- Gullestad, Marianne, 1985.
Livsstil og likhet: Om nærmiljø i byer, Universitetsforlaget, Oslo.
- Haug, Inger (red.), 1984.
Lokale aktiviteter og flerbrukshus, Seminarrapport, NIBR-notat 1984:126.
- Hauge, Jarleiv, 1986.
Fra interesseorganisasjon til lokalforvaltning, Hovedfagsoppgave i adm. og org. vitenskap, Universitetet i Bergen.
- Heggem, Greta & Sviggum, Bjørn R., 1986.
Miljøarbeid på Omborgsnes - Bamle, NIBR-notat 1986:134
- Helset, Anne, 1988.
Velforeningers innsats for bedre nærmiljøer, SNU-rapport nr. 6, NIBR-notat 1988:123

- Helset, Anne, 1988.
Christian Fredriksen er død, men Melbu lever! NIBR-notat 1988:115
Innst. S. nr. 281 (1979-80)
- Holte, Bente, 1982.
Tiltak i nærmiljøet. Erfaringer fra statlige tilskottsordninger. Stipendiatrapport, Md.

Kommunen i 90-åra. Nye organisasjonsmodeller - nye politiske og administrative roller. Kommuneforlaget 1989.

KS rapport: Hovudutval i kommunane, Kartlegging og evaluering. Kommuneforlaget 1987.
- Lesjø, Jon Helge, 1988.
Lokalutvalg, noe for små og mellomstore kommuner, SNU-rapport nr. 7, NIBR, Oslo.
- Levin, Morten 1988.
Lokal mobilisering.
- Lysgaard, Sverre, 1961.
Arbeiderkollektivet, Universitetsforlaget, Oslo.
- Mathiesen, Thomas, 1978.
"Aksjonsforskning" i: PaxLeksikon, Bind I, Pax Forlag, Oslo.

Miljøverndepartementet: Rundskriv T-3/82.
- Oraug, Johs., 1988.
Medvirkning i offentlig planlegging: 10 års erfaring med Arbeidsbokmetoden, Norsk Byggtjeneste - Forlaget.
- Skorstad, Steinar, 1983.
Hå gamle prestegard - Om nærmiljøarbeid i Hå kommune, NIBR-notat 1983:126.
- St.meld. nr. 16 (1979-80)
Bedre nærmiljøer, Miljøverndepartementet, Oslo.
- St.meld. nr. 79 (1980-81)
Regjeringens langtidsprogram 1982-85.
- St.meld. nr. 83 (1984-85)
Regjeringens langtidsprogram 1986-89.
- St.meld. nr. 4 (1987-88)
Perspektiver og reformer i den økonomiske politikken.
- St.meld. nr. 4 (1988-89)
Regjeringens langtidsprogram 1990-93.
- St.meld. nr. 1 (1983-84)
Handlingsprogram for statens arbeid med nærmiljøspørsmål.
- Sommerfelt, May og Sæterdal, Anne, 1988.
Ti års erfaring med nærmiljøarbeid i Oslo. NIBR-rapport 1988:12.

- Svendsen, S.E. 1986.
Bydelshus. Eksempelsamling. Bedre Nærmiljøer 8. Miljøvern-
departementet
- Sæterdal, Anne, 1987/1988.
Det nytter! En diskusjon av samfunnsarbeid som metode i
lokalt utviklingsarbeid, NIBR-notat 1987:105. Utgitt som
SNU-rapport nr. 8, 1988, NIBR, Oslo.
- Sæterdal, Anne, 1988.
Oppgaver for lokale fellesskap, SNU-rapport nr. 1, NIBR,
Oslo.
- Søholt, Susanne, 1988.
Erfaringer fra forsøk med fellesthus, SNU-rapport nr. 2,
NIBR, Oslo.
- Thuen, Trond & Wadel, Cato, 1978/1981.
Lokale samfunn og offentlig planlegging,
Universitetsforlaget, Tromsø.
- Vestby, Guri Mette & Moen, Bjørn.
Lokale tiltak for barn og unge.
Evaluerings av statlige tilskuddsordninger. NIBR-rapport
1989:13.
- Vestrheim, Dag, 1988.
Når det offentlige ikke gjør jobben alene, NIBR-rapport
1988:7.

